

vergadering **35**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 16 mei 2012

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijziging onder de vaste leden	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	5
ACTUELE VRAAG van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de acute problemen met betrekking tot renovatieprojecten voor sociale huurwoningen	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de financieringsproblemen voor de renovatie van sociale woningen	
ACTUELE VRAAG van de heer Dirk de Kort tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de budgettaire tekorten voor renovatie van sociale woningen	6
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de berichtgeving inzake een nakend akkoord binnen de Vlaamse Regering betreffende de hervorming van de groenestroomsteun	
ACTUELE VRAAG van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de berichtgeving inzake een nakend akkoord binnen de Vlaamse Regering betreffende de hervorming van de groenestroomsteun	12
ACTUELE VRAAG van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de aangekondigde maatregelen inzake de huurmarkt, in het bijzonder wat betreft het huurgarantiefonds	15
ACTUELE VRAAG van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het starterspakket Migreren naar Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van de heer Willy Segers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het starterspakket Migreren naar Vlaanderen	19
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Verfaillie tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de tegenspraak tussen de diensten Toerisme en Onroerend Erfgoed betreffende de toegankelijkheid van beschermde gebouwen in het kader van de herdenking van 100 jaar Grote Oorlog	26

ACTUELE VRAAG van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het mogelijk maken van interimarbeid bij de Vlaamse overheid	28
ACTUELE VRAAG van de heer Wim Van Dijck tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de gedeeltelijke vernietiging van het Vlaams Archiefdecreet door het Grondwettelijk Hof	31
ACTUELE VRAAG van de heer Steve D’Hulster tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het blijvend aantal verkeersslachtoffers door dodehoekongevallen en concrete stappen om het vrachtverkeer van de zwakke weggebruikers te scheiden	34
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Watteeuw tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over een alternatief voor de afgeschafte buslijnen van het avond- en nachtnet van De Lijn	
ACTUELE VRAAG van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de overname van het geschrapte avond- en nachtaanbod van De Lijn door private partners	
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Roegiers tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de regionale verschillen inzake laatavond- en nachtvervoer bij De Lijn	37
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	42
ACTUELE VRAAG van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de ecologische voetafdruk van België en Vlaanderen	43
ACTUELE VRAAG van mevrouw Gwenny De Vroe tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over beter afval sorteren buitenshuis	46
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	47

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Veerle Heeren

– *De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Vera Jans, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Marleen Van den Eynde: ambtsverplichtingen;

Else De Wachter, Marc Vanden Bussche: familieverplichtingen;

Patricia De Waele, Lieven Dehandschutter, Patrick Janssens, Sabine Poleyn: gezondheidsredenen.

■

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste leden

De voorzitter: Dames en heren, voor de VB-fractie is in de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie de heer Chris Janssens als vast lid vervangen door mevrouw Katleen Martens.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 60/28*)

■

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Vereeck bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, u vervangt vandaag de parlementsvoorzitter omdat hij een netwerkmissie heeft van het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) Limburg in Zuid-Korea en Vietnam. Ik heb de mooie, glanzende brochure bij me. Het doel van die netwerkmissie wordt door Voka als volgt omschreven: “Doelstelling is een beperkte groep van Limburgse ondernemers en kaderleden samen te brengen in een ongewone omgeving om zo tot een maximale netwerking te komen.”

Het gaat dus om een interne, Limburgse Voka-aangelegenheid, waarmee dit Vlaams Parlement geen enkel uitstaans heeft. En toch staat op die Voka-folder in koeien van letters dat die netwerkmissie geleid wordt door de heer Peumans, voorzitter van het Vlaams Parlement.

Collega's, er kunnen verschillende redenen zijn om afwezig te zijn. Het is echter evident, voorzitter, dat de afwezigheid van de heer Peumans geen ambtsverplichting is. Het is net zomin een door het Vlaams Parlement toegestane zending, laat staan dat zijn afwezigheid door gezondheidsredenen is ingegeven. Het zouden eventueel familieverplichtingen kunnen zijn, aangezien de N-VA heel nauwe banden heeft met Voka. Wat mij betreft, is er echter geen enkel excuus voor de afwezigheid van de parlementsvoorzitter.

Van een voorzitter die iedereen, niet alleen de ministers, maar ook de parlementsleden, de les spelt, verwacht ik een veel consequentere houding. Anders zouden we allemaal onze kat kunnen sturen wanneer we deelnemen aan een of andere netwerkmissie voor de Boerinnenbond of de kaartclub.

De parlementsvoorzitter heeft een voorbeeldfunctie. Dat hij nu eigenlijk gewoon op privéreis is, vind ik een parlementsvoorzitter onwaardig. Ik vraag aan het parlement dit te veroordelen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mijnheer Vereeck, het is uw volste recht dat te denken. De heer Peumans heeft gewoon meegedeeld dat hij afwezig is wegens ambtsverplichtingen. Wij hebben een aantal ondervoorzitters in dit parlement. Het is mij een genoegen hem te vervangen.

De voorbije tweeënhalf jaar was hij elke woensdag op het appel om de plenaire vergadering voor te zitten.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, collega's, er zijn 124 parlementsleden. Ik ga ervan uit dat elk parlements lid keuzes maakt die ingegeven zijn vanuit het belang dat je als parlements lid hebt.

De heer Peumans zal wel degelijk een reden hebben om aan die missie deel te nemen. Voorzitter, ik stel voor dat we noch van de parlementsleden, noch van de parlementsvoorzitters intentieprocessen maken, maar dat we de werkzaamheden starten.

De voorzitter: Mijnheer Vereeck, u hebt uw punt kunnen maken over de voorzitter, ik stel voor dat we overgaan tot de actuele vragen.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, de voorzitter is geen gewoon parlements lid. Hij heeft een voorbeeldfunctie. Die missie is een privéaangelegenheid. Dit kan echt niet door de beugel.

De voorzitter: Mijnheer Vereeck, u hebt de kans gehad om te spreken. Ik heb geantwoord als voorzitter. Ook de fractieleider van de N-VA heeft zijn zegje kunnen doen.

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de acute problemen met betrekking tot renovatieprojecten voor sociale huurwoningen

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de financieringsproblemen voor de renovatie van sociale woningen

ACTUELE VRAAG van de heer Dirk de Kort tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de budgettaire tekorten voor renovatie van sociale woningen

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem is nog onderweg: zij zou ergens in een tunnel opgehouden worden.

De heer van Rouveroy heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Voorzitter, minister, collega's, ingevolge een ongeval waar zij gelukkig niet zelf bij betrokken is, zit mevrouw Van Volcem vast in de tunnel. Ik wil haar dus verontschuldigen omdat zij niet op tijd aanwezig is, en ook de hoop uitdrukken dat zij alsnog kan aansluiten. Indien niet, mag ik dan misschien een beroep doen op uw mildheid om deze vraag te verschuiven? (*Opmerkingen*)

Ik zie dat daartegen protest rijst. U zult dus hardvochtig moeten zijn en het reglement hanteren. Wij hopen met zijn allen dat mevrouw Van Volcem hier alsnog op tijd arriveert.

De voorzitter: Laten wij hopen dat zij hier tijdig aanwezig is om te kunnen aansluiten.

De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, collega's, als u mild bent, wil ik wel iets langer praten, zodat mevrouw Van Volcem op tijd kan arriveren. (*Gelach*)

De afgelopen tijd krijg ik wel vaker gelijk over dossiers waarmee ik enkele jaren geleden met pek en veren uit dit halfroond werd gejaagd. U weet nog dat ik op veel aversie vanuit de meerderheid stootte toen ik de website www.leegstand.be heb opgericht. Er werd opgemerkt dat van de duizend woningen die op de site stonden er drie daar niet thuishoorden. U kondigde toen aan dat u er iets aan zou doen. Ik ben nog eens gaan kijken naar de woningen die toen op mijn site stonden en op dat moment al drie tot vijf jaar leeg stonden. Vandaag staan zij nog altijd leeg. De sector zendt het signaal uit dat er een renovatiestop is afgekondigd. Men komt 200 miljoen euro te kort om noodzakelijke renovaties uit te voeren. Als wij dat niet doen, zullen er dit jaar alleen al – bovenop de achtduizend leegstaande woningen – nog vijfhonderd leegstaande woningen bij komen.

Bovendien horen wij dat er nieuwe woningen worden gebouwd die moeten dienen als tijdelijke opvang voor mensen die in een oude, te renoveren woning wonen. In het licht van uw ambitie om 43.000 extra woningen te realiseren en 140.000 renovatie- en huurwoningen tegen 2020 energiezuiniger te maken, en dat daarvoor 3 miljard euro nodig is, dan zeg ik dat u een zwaar probleem hebt. De sector zegt in een persbericht dat voor 2012 200 miljoen euro ontbreekt en er een renovatiestop geldt. In een reactie zegt u dat er geen renovatiestop is. Is er nu al dan niet een renovatiestop?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, minister, collega's, op 22 maart hebben wij in de commissie zeer uitvoerig van gedachten gewisseld, naar aanleiding van de telex van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). In die telex staat dat wegens de talrijke renovatieaanvragen – wat positief is, want dat toont aan dat de maatschappijen zeer actief zijn – een renovatiestop moest worden aangekondigd. In een interessante gedachtewisseling hebt u een aantal maatregelen verwoord. U hebt onder meer gezegd dat naast het budget van 126 miljoen euro er 228 miljoen bij zou komen. U kondigde ook bijkomende denksporen aan, zoals een onderzoek om na te gaan of rentesubsidies mogelijk zijn en of kan worden overwogen om sociale huisvestingsmaatschappijen te laten starten met vormen van bescheiden wonen. U wees ook op de budgetten die bij de VMSW beschikbaar zijn ten voordele van de SHM's en die nog kunnen worden geactiveerd. Wij waren daar zeer tevreden over.

Daardoor klinkt het toch heel bevreedend dat wanneer de sociale huisvestingsmaatschappijen, elk op hun beurt, contact opnemen met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW), men daar zegt dat er op dit moment geen renovatieproject meer mag worden opgestart.

Minister, het is dus echt noodzakelijk om op dat vlak duidelijkheid te scheppen. Het is niet alleen voor de huurders belangrijk. Het is zeker ook een groot probleem in de steden. We krijgen zo een bijkomend huisvestingsprobleem: er wordt minder opgestart voor nieuwe

huisvesting, en we zullen werken moeten stilleggen wegens de renovatiewerken die nu worden opgestart.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Vorig jaar hebben we de sociale huisvestingsmaatschappijen een inventaris laten opmaken van de staat van hun patrimonium. Vlaanderen had geen zicht op de renovatienoden. Tot op dat moment was er, ondanks het feit dat er gemiddeld jaarlijks ongeveer 110 miljoen euro werd uitgegeven aan renovatie, nooit een tekort. De projecten die werden aangemeld, konden telkens worden gefinancierd. Wie eerst kwam, kreeg eerst het geld. Er was nooit een tekort.

Zodra we de lijst met alle renovatienoden hadden, zijn de huisvestingsmaatschappijen begonnen met alles in dossiers te gieten. Dat is logisch en goed. Ze zijn toen begonnen met allemaal tegelijk die dossiers in te dienen. Ondanks het feit dat we intussen aan gemiddeld 210 miljoen euro per jaar zitten voor renovatie voor die sector – dat is, op erg korte tijd, bijna een verdubbeling –, is dat nog altijd minder dan wat wij nu aangemeld krijgen.

Dan heb ik gezegd aan de VMSW: “Stop met aan wie het eerst komt, het eerst geld te geven. Druk de pauzeknop in en maak een lijst met prioriteiten. Neem eerst de woningen waar leegstand is of dreigt, neem dan de woningen waar de bouw- of andere vergunning dreigt te vervallen als we het op de lange baan schuiven, en neem dan – als derde groep bij de prioriteitsbepaling – de dossiers waar we van Europa subsidies krijgen boven op de onze, die we zouden dreigen te verliezen.”

Sedert deze week weten we om hoeveel dossiers het gaat. Ze zouden om en bij de 94 miljoen euro vertegenwoordigen. In dat geld moeten we nu voorzien. Die dossiers moeten we nu eerst deblokken. Ook in de toekomst zal de VMSW, op basis van een logische prioriteitenlijst, moeten werken voor renovatiewerken in de sector.

De eerste mogelijkheid om de budgetten te deblokken, is: schuiven. Je kunt schuiven met andere budgetten, die nu minder worden ingezet, en in het budget van het volgende jaar opnieuw in een andere richting schuiven. Dat kan ik zeer zeker. Je kunt ook opteren voor rentesubsidies. Op die manier kun je met een klein bedrag een groot volume trachten te renoveren. Ook over die mogelijkheid wil ik met de collega's van de meerderheid zeker van gedachten wisselen. De gelden voor Domus Flandria komen vanaf 2015 geleidelijk vrij. Het gaat in totaal om 550 miljoen euro. Men zou ervoor kunnen pleiten om dat bedrag te gebruiken voor het lenigen van energie- en renovatienoden.

Ik hoop dat daarmee de grootste onrust uit de sector zal kunnen verdwijnen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem, minister Van den Bossche heeft al geantwoord. Misschien kunt u gebruikmaken van de repliek om uw punt te maken.

De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, bedankt voor uw antwoord. De ongerustheid is misschien even weg, dat is waar. Maar het feit dat er zo massaal dossiers zijn ingediend, bewijst mijn gelijk van drie jaar geleden, toen ik het had over de massale leegstand. Toen werd dat ontkend. Maar de leegstand was en is er. Ik geloof maar al te graag dat u er iets aan wilt doen.

Maar ik wil vanuit de oppositie ook enkele voorstellen doen die we al eerder deden over hoe u eruit kunt geraken. U raakt immers niet uit het probleem door het huidige beleid te blijven voeren, vandaar dat mijn partij heel duidelijk zegt: schaf de koopwoningen af en laat ons de oudste, bestaande huurwoningen verkopen die een pak geld aan renovatie kosten. We krijgen die oude huizen toch niet gerenoveerd en energiezuinig gemaakt. Laten we de kopers ervan een sociale lening geven, want dan pas bent u bezig met een sociaal project. Wij krijgen die woningen als overheid niet gerenoveerd en er zijn vandaag mensen die een betaalbare woning zoeken. Laat ons de nieuwe koopwoningen afschaffen, want dan kunt u van het budget van

700 miljoen euro op jaarbasis een groot stuk vrijmaken. Huurwoningen moet u blijven bijbouwen, maar daarnaast moet u massaal blijven inzetten op de huursubsidie.

Als u die cocktail gaat gebruiken, minister, dan hebt u onze steun. Wijk alstublieft af van het tot nu gevoerde beleid, want nu gaan we voor wat ons sociale huisvestingsbeleid betreft de afgrond in.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Minister, het is natuurlijk goed dat u op dit moment zicht hebt op wat de renovatiebehoefte en -projecten voor heel Vlaanderen zijn en dat er in overleg met de VMSW de prioriteiten kunnen worden gesteld. We hebben in de commissie vernomen dat het onder andere is bij een combinatie van EFRO-subsidies (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling), een bouwvergunning die al werd verleend of een verhuis van het aantal mensen die al is gebeurd. Op dit moment wordt nog altijd het signaal gegeven ten aanzien van de sociale huisvestingsmaatschappijen dat er met geen enkel project mag worden gestart. Dat is een verkeerd signaal, het moet worden bijgestuurd.

Minister, ik zou toch wel willen weten wat nu het effectieve budget is voor renovatie dat er extra komt boven de 126 miljoen euro.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem, u krijgt twee minuten spreektijd, dan kunt u toch een beetje inhalen.

Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Voorzitter, ik dank u daarvoor en ik bied u ook mijn excuses aan omdat ik te laat ben.

Minister, u weet dat ik een totaal andere aanpak zou bepleiten wat sociale huisvesting betreft. U weet dat ik vind dat uw aanpak van het woonbeleid een beetje te eenzijdig is. U zet zich vooral in voor het sociaal woonbeleid, maar zelfs voor die 6 procent van de mensen in onze samenleving is het beleid ontoereikend. Uw doelstellingen zijn goed. U zegt dat u via het grond- en pandenbeleid nieuwbouw wilt realiseren en dat u ook aan renovatie wilt doen. Daar hebt u 3 miljard euro voor nodig.

Wij zeggen al lang dat de recepten die voorliggen, stuiten op financiële grenzen en op ruimtelijke grenzen. We kunnen niet blijven bijbouwen, de ruimte geraakt op, dat wordt bewezen door het aantal hectare dat de bouwmaatschappijen nog in hun bezit hebben.

We hebben al vaak van gedachten gewisseld over de vraag hoe u dit structurele probleem zult oplossen, ook voor de allerzwaksten. U weet dat er nu ongeveer 70.000 woningen moeten worden gerenoveerd als het renovatieschema wordt gevolgd en dat er 24.000 nieuwe woningen worden gebouwd om de mensen die nu in een oude woning zitten te herhuisvesten. Dat betekent eigenlijk dat we, bij het bouwen van 2000 woningen per jaar, de komende 12 jaar bijna niemand nieuw kunnen helpen.

Ook wij zijn eerder voorstander van het afschaffen van het systeem van sociale koopwoningen. Zet meer in op de huursubsidie, dan zult u zien dat u veel vlotter mensen kunt bedienen dan nu. Nu duurt een doorloopproject makkelijk zes jaar en dat is veel te lang voor te veel mensen. Ik wil u vragen om voor iedereen in dezelfde omstandigheden hetzelfde te doen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik wil eerst mijn medeleven uitdrukken ten opzichte van mevrouw Van Volcem. Wij hadden deze voormiddag om half 11 een vergadering van de commissie Wonen. Ondertussen is het bijna half 3 en mevrouw Van Volcem is nu pas hier geraakt: de verkeersknoop in Vlaanderen is dermate dat we er toch eens een apart interpellatiemoment over zouden moeten organiseren.

Ik heb zelf geen actuele vraag over dit onderwerp willen stellen. Ik ging er immers van uit dat we na het uitvoerig debat dat we op 22 maart 2012 naar aanleiding van een vraag om uitleg van een lid van CD&V in de commissie hebben gevoerd, over alle elementen beschikten om verder te kunnen werken.

Minister, blijkbaar hebt u in de krant een verklaring afgelegd die tot bijkomende vragen heeft geleid. Op zich heb ik daar geen problemen mee. Ik vind dat een minister mag communiceren. Ik had echter liever gezien dat u eerst in de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement had gecommuniceerd en pas daarna de kranten had benaderd.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, ik dank de minister voor haar uitleg. Ik heb nog een bijkomende vraag. Is de benadering van de ingediende projecten de voorbije jaren veranderd? Tot een tijdje geleden bedroeg de input 110 tot 120 miljoen euro. De projecten kenden een doorlooptijd van zes, zeven of acht jaar. Door de bijkomende input van honderden miljoenen euro's, tot zelfs 250 miljoen euro, is er plots een toestroom ontstaan. De toekenning van de middelen aan die projecten verloopt plots een stuk vlotter. Heeft de VMSW haar benadering veranderd of wat is de oorzaak hiervan?

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, volgens mij heeft de minister op een persmededeling van de Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen (VVH) gereageerd. De VVH heeft aan de alarmbel getrokken.

Ik wil me bij een aantal van de vorige sprekers aansluiten. Volgens de minister is dit geen probleem van de sector. Er is weer rust in de sector. Volgens mij gaat het hier echter om het zoveelste signaal dat er heel wat zand in de machine van de sociale huisvesting zit.

We beschikken nu niet over voldoende tijd om het debat ten gronde te voeren. Volgens mij moeten we dat echt wel eens doen. De discrepantie groeit. Steeds meer mensen staan op een wachtlijst voor een sociale huisvesting. Ik vrees dat ondertussen bijna 15 procent voor een sociale woning in aanmerking komt. We zitten met een essentieel probleem om het betaalbaar wonen voor elke Vlaming te garanderen. We moeten daarover een debat ten gronde voeren.

Minister, ik wil me tevens bij de concrete vraag van de heer de Kort aansluiten. Wanneer zal het signaal worden gegeven dat met de projecten kan worden gestart? Hebt u zicht op de timing? Wanneer kan welke maatschappij verwachten van start te kunnen gaan en subsidies te kunnen krijgen?

Minister Freya Van den Bossche: Ik zal eerst even op de opmerking van de heer Reekmans reageren. We proberen de leegstand ook op andere manieren aan te pakken. Ik verwijs in dit verband naar de audits en onderzoeken die bij een aantal SHM's lopen of zullen worden gestart. De ongeoorloofde of onlogische leegstand vormt hierbij een van de belangrijkste aandachtspunten. Dit leidt in de praktijk tot diepgravend onderzoek. Ik neem dit punt zeker ernstig.

De heer de Kort heeft gevraagd wanneer we zullen weten welk project van start zal kunnen gaan. De VMSW, die hier overigens heel hard aan heeft gewerkt, heeft pas deze week de lijst met alle prioriteiten kunnen afwerken. De prioriteiten zijn de projecten waarvoor mensen al zijn verhuisd, de projecten waarvan de vergunningen zouden aflopen en de projecten waarvoor we, indien we niet snel zouden voortwerken, Europese subsidies dreigen te verliezen.

Het zou in totaal om 93 miljoen euro gaan. Ik heb volgende week een afspraak om heel de lijst te overlopen. We zullen dan nagaan wanneer we kunnen meedelen welke projecten van start kunnen gaan.

Op het ogenblik dat we de prioriteiten moesten bepalen, heb ik de pauzeknop ingedrukt. Indien we gewoon hadden gesteld dat iedereen zijn projecten verder kon starten, hadden we de projecten moeten betalen waarvan de aanvragen het eerst toekwamen. Het zou dan niet noodzakelijk gaan om de dringendste projecten, de projecten waarvoor al mensen zijn geherhuisvest of waarvoor we geld dreigen te verliezen. Volgens mij is deze werkwijze zeker verdedigbaar. Ik heb dat trouwens in de commissie al toegelicht.

Wat de communicatie betreft, heb ik geen initiatief genomen. De VVH heeft een persmededeling rondgestuurd. Aangezien die persmededeling heel wat aandacht heeft gekregen, is me om een reactie gevraagd. Ik heb die reactie gegeven. Ik heb hier zelf op geen enkele wijze aanleiding toe gegeven.

Een aantal mensen hebben me gevraagd of we al dan niet in sociale koopwoningen moeten voorzien. Het voordeel is dat we op die manier een groter aanbod tot stand kunnen brengen voor de mensen die een betaalbare woning zoeken. Ik vind dat belangrijk.

Dit betekent niet dat we alles per definitie enkel en alleen op de sociale koopwoningen moeten inzetten. Ik weet dat er ook andere denksporen zijn. Een aantal mogelijkheden zijn daarnet al aangehaald. Wat mij betreft, is dit zeker het onderzoeken waard. Ik zal natuurlijk te allen tijde het Vlaamse regeerakkoord respecteren. Indien we op een andere manier dan langs de klassieke paden over meer woonzekerheid voor de mensen kunnen nadenken, moet dat zeker kunnen. Indien we zouden merken dat de budgetten voor het grond- en pandenbeleid sneller dan de daadkracht van de maatschappijen zouden evolueren, zouden we zeker mogelijkheden hebben om andere wegen in te slaan.

Ik wil nog zeggen waar de versnelling vandaan komt. Volgens mij wisten veel maatschappijen zelf niet waar er zich renovatienoden bevonden, anders zouden ze nu niet plots al die dossiers indienen die ze op onze vraag hebben onderzocht. Het klopt wel dat we de VMSW hebben gevraagd om een aantal drempels weg te werken die het soms lang doen duren, om overbodige stappen te elimineren en om daarmee al aan de slag te gaan. De voornaamste oorzaak lijkt me toch de inventaris te zijn die de maatschappijen hebben gemaakt.

De heer Peter Reekmans: Minister, de duur van de renovatie van een woning van zes à acht jaar lijkt me het grootste probleem van heel de leegstand. Mocht een particulier zo te werk gaan – zes à acht jaar een lening afbetalen zonder de woning te kunnen gebruiken –, dat zou onbetaalbaar worden. De overheid zou het op zijn minst even goed moeten doen als een particulier. Zo'n looptijd is onaanvaardbaar anno 2012.

Voor heel veel raden van bestuur van de huisvestingsmaatschappijen is hun opdracht hun boven het hoofd gegroeid. Ik pleit ervoor om experts in plaats van politici in die raden van bestuur te zetten en de zitpenningen aan hen te geven. Zo wordt dat geld nuttig gebruikt en krijgen we expertise.

Tot slot, minister, ben ik tevreden dat u wilt onderzoeken of u de heel oude huurwoningen toch op de koopmarkt kunt brengen, want ik ken gevallen waarin het tot twaalf jaar duurde voor ze gerenoveerd werden. Laat ons die woningen tenminste aanbieden aan mensen met een sociale lening. Dan zijn we pas sociaal bezig.

De heer Dirk de Kort: Minister, op het gebied van communicatie ten aanzien van de sociale huisvestingsmaatschappij kon toch wat worden bijgestuurd. Na de telex van 6 maart en de gedachtewisseling van 22 maart had de VMSW een signaal moeten geven dat er even een pauze werd ingelast en dat er in de nabije toekomst opnieuw zou worden gestart met de werkzaamheden. Ik nodig u uit om binnenkort een communicatie ten aanzien van de huisvestingsmaatschappijen te versturen – zeker omdat de diverse afdelingen vanuit de VMSW verschillende signalen krijgen. Dat is niet goed. Dat zorgt ervoor dat ook de betrokken aannemers ongerust zijn. Laat ons niet vergeten dat het vaak kleine ondernemingen zijn die daar hun boterham verdienen.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, het is zeer jammer dat de Vlaamse Regering geen antwoord kan bieden op dergelijke noden. De mensen begrijpen het niet meer. De wachtlijsten en -tijden zijn ellenlang terwijl de mensen overal panden leeg zien staan. Er zijn ook zeer strenge criteria voor de toewijzing van een woning. Opeens wordt een deel van die leegstaande woningen dan via het OCMW toebedeeld aan mensen die niet op de wachtlijst staan. Dat maakt het totaal onbegrijpelijk voor de mensen die in nood zitten.

Mijnheer Penris, u mag het mij niet kwalijk nemen, we hadden deze morgen collegebijeenkomst in Brugge van 8 uur tot 12.30 uur. Commissievoorzitter, ik heb het groenboek geschreven, deelgenomen aan hoorzittingen, mijn steentje heb bijgedragen, zoveel zelfs dat ik de commissie ervan heb kunnen overtuigen om twee dagen naar Brugge te komen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de berichtgeving inzake een nakend akkoord binnen de Vlaamse Regering betreffende de hervorming van de groenestroomsteun

ACTUELE VRAAG van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de berichtgeving inzake een nakend akkoord binnen de Vlaamse Regering betreffende de hervorming van de groenestroomsteun

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, minister, ik heb u in het vorige debat misschien wat onheus behandeld door te zeggen dat u eerst met de pers hebt gecommuniceerd en pas daarna met het parlement. Ik weet nu waarom dat is gebeurd. Het was de Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen (VVH) die u tot nadere verklaringen heeft gedwongen waardoor het debat daarnet heeft kunnen plaatsvinden.

Ik vrees dat u in het dossier dat ik u nu wil voorleggen, misschien ook wel een beetje een communicatiefoutje hebt gemaakt. Ik zie u al “neen” zeggen. Ik had ook liever gehad dat we daar als parlement en zeker als bevoegde commissie als eerste in gekend werden.

Ik las in De Standaard van vorige maandag: “Groene stroom aan banden. De Vlaamse Regering staat dicht bij een akkoord over de hoofdlijnen over het aan banden leggen van de kostprijs van groene stroom.” Dat is goed nieuws, zou ik zeggen, want dat is wat wij al lang vragen.

Ik herinner u aan het debat dat we daar twee weken over hebben gehad. Wij klaagden toen terecht met verschillende fracties aan dat de distributietarieven in Vlaanderen te hoog liggen. De afgelopen twee jaar hebben we een stijging gekend van 50 procent, alleen al in de distributiekosten. We weten dat een Vlaams huisgezin op jaarbasis meer dan 50 euro meer betaalt dan een Waals huisgezin voor vergelijkbare stroom. Ik heb in dat debat aangekaart dat dit niet alleen te maken heeft met de hoge emolumenten die aan de beheerders worden uitgekeerd maar ook met de kosten ten gronde. Het verrekenen van de groene stroom heeft een effect op de kostprijs van de distributie.

U wilde op dat aspect niet antwoorden, minister, maar vorige maandag hebt u dat wel gedaan. U zult de groene stroom aan banden leggen. Ik ben benieuwd hoe u dat zult doen en wat dit zal opleveren als besparing voor het Vlaamse huisgezin.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer Penris, ik dank u voor het citeren van mijn cijfers over de vergelijking tussen Vlaanderen en Wallonië.

Minister, u weet dat in dit parlement de meningen over groene stroom ernstig verdeeld zijn. Er zijn de politici die focussen op de kosten op korte termijn en er zijn de politici die de winsten zien op korte en lange termijn. Het gaat dan onder meer over werkgelegenheid, de dalende kostprijs voor groene stroom en de verminderende afhankelijkheid van dure olie in het buitenland. Waar dit parlement het wel over eens is, is dat er dringend een beslissing moet worden genomen. Deze discussie is nu al meer dan een jaar aan de gang. Het draagvlak voor groene energie kalft af in Vlaanderen. Ik vraag me dan ook af wanneer de Vlaamse Regering eindelijk een duidelijke beslissing zal nemen. De speeltijd in dit debat is voorbij.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik hoop dat die beslissing valt tijdens de eerstkomende bijeenkomst van de Vlaamse Regering. Dat is volgende vrijdag. Ik hoop dat, want ik kan natuurlijk niet voorspellen dat elke collega zich zal kunnen vinden in de voorgestelde, onderhandelde en lang overlegde oplossing. Ik heb daar goede hoop op.

Ik kan u zeggen wat de essentie is van het akkoord, maar dan herhaal ik wat ik al eerder heb gezegd. Ik wil ervoor zorgen dat de ambitie voor groene stroom groot genoeg is, niet alleen omdat Europa dat vraagt, maar ook omwille van de voordelen, zeker op middellange termijn. Daarnaast kan dit goedkoper en efficiënter worden georganiseerd waarbij oversubsidiëring eruit gaat en de kosten eerlijker worden gespreid tussen gezinnen en bedrijven in Vlaanderen.

De oplossing die we voorstellen, moet daarvoor zorgen. Zij moet er ook voor zorgen dat minstens omwille van die groenestroomproductie, de distributienetprijzen niet meer hoeven te stijgen in de toekomst. Ik heb daarover overleg gehad, niet enkel vorige week met de collega's uit de regering maar ook met de distributienetbeheerders. Dat zijn toch ook belangrijke actoren. Ik hoop volgende vrijdag of toch ongeveer rond die datum een beslissing te kunnen voorleggen. Daar is een lang overleg aan voorafgegaan. U hebt daar ook zelf naar verwezen. Ik kijk ook uit naar de landing, maar ik hoed me ervoor om deelaspecten van een akkoord te becommentariëren nog voor het akkoord volledig is. Ik wil immers geen onrust zaaien, noch bij gezinnen, noch bij bedrijven.

De heer Jan Penris: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben van mening dat De Standaard goede journalisten heeft die ook wanneer er zaken in voorbereiding zijn, weten hoe die worden voorbereid. Het is hun gegund om dat soort nieuwtjes uit te brengen. Ik hoop echter, minister, dat u de beslissing zelf voorbehoudt aan ons parlement, en liefst dan nog aan onze commissie. Misschien sta ik hier volgende woensdag opnieuw op de tribune om u te bevragen over de beslissing die u uiteindelijk genomen zult hebben. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Hermes Sanctorum: Onze commissievoorzitter is zeer mild, minister, ik ben iets minder mild. Ik zal niet ontkennen dat u heel wat werk hebt verricht in dit dossier, maar de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Regering in haar geheel is gigantisch groot. Dat heeft met een aantal zaken te maken. Eerst en vooral is het groene investeringsklimaat in Vlaanderen zeer slecht geworden. Projecten worden on hold gezet, installaties worden zelfs stilgelegd, investeringen inzake groene energie blijven uit. En dat heeft er allemaal mee te maken dat de Vlaamse Regering niet in staat is om beslissingen te nemen in dit debat.

Bovendien is men in Wallonië in staat om meer groene stroom te produceren met minder middelen. Ik geef een concreet voorbeeld. In Vlaanderen gaat jaarlijks ongeveer 20 miljoen euro naar zogenaamde groene stroom uit afvalverbranding. Dat zijn allemaal kosten die onterecht worden doorgerekend aan de gezinnen en de bedrijven. Dat kan niet. Dat is opnieuw doordat de Vlaamse Regering niet in staat is om beslissingen te nemen inzake groene stroom.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Collega's, het systeem van de groenestroomcertificaten is de voorbije jaren inderdaad grondig ontspoord. Enerzijds is er de oversubsidiëring, vooral van zonnepanelen, anderzijds kunnen een aantal investeringen niet meer rendabel draaien. Er is een grondige hervorming nodig. Deze meerderheid is al een tijdje bezig met de besprekingen daaromtrent, maar nu moet het inderdaad snel gaan. We moeten proberen om die beslissing volgende week te nemen. De sector heeft nood aan duidelijkheid en we moeten een realistische ambitie koppelen aan een dynamisch en kostenefficiënt ondersteuningssysteem.

We moeten daarbij trachten de energiefactuur zo veel mogelijk te beperken. Daarmee kunnen we daadwerkelijk een verschil maken in de factuur van gezinnen en bedrijven. En dus zullen we u volgende week ondersteunen, minister, om die beslissing inderdaad te kunnen nemen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, uiteraard hebben we vandaag geen zicht op hoe de finale besluitvorming er zal uitzien, maar ik heb wel een probleem met de piste die blijkbaar op tafel lag, namelijk om de doorrekening te herschikken. Ik hoor u vandaag opnieuw zeggen dat we moeten nagaan wat de goede balans is tussen wat bedrijven en wat gezinnen doorgerekend krijgen in hun distributienettarieven.

Ik vind dat een volledig foute discussie. Dit is naast de kwestie. Dit zal er niet voor zorgen dat de energiefactuur opnieuw zal dalen. U moet komaf maken met de manier waarop de financiering van het groenestroombeleid vandaag loopt. Het is gewoon veel te duur en ten nadele van elke individuele energiekant. Op dat vlak ben ik het met u eens, mijnheer Sanctorum: wij zijn helemaal niet tegen een groenestroombeleid, maar het kan absoluut beter met veel minder.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister, bedankt dat u naar een oplossing zoekt. Dat zal een heel moeilijke evenwichtsoefening worden. Die zal er eerstdaags aankomen. Maar hoelang zal het dan duren voor de consument daar iets van merkt? Zal dat snel in uitvoering gaan? De consument snakt naar een oplossing.

Mijnheer Sanctorum, ik vind het heuglijk nieuws dat u verschillen zoekt tussen Wallonië en Vlaanderen, al gebeurt dat momenteel nog heel selectief.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, ik ben tevreden dat ik de voorbije weken mijn bijdrage heb kunnen leveren aan het doorprikken van het verhaal dat de distributiekosten alleen maar zijn blijven stijgen door de groenestroomcertificaten. Dat was nonsens. Dat is in dit parlement drie jaar lang door bijna alle partijen verteld, op enkele uitzonderingen na.

Al wil dat niet zeggen dat het een eerlijk systeem is. Ik wil de woorden van de collega van CD&V even herhalen: het is inderdaad ontspoord. Die conclusie hebben wij met verschillende partijen uit de oppositie al drie jaar geleden gemaakt. Alleen spijtig dat de dossierkennis bij sommige meerderheidspartijen iets kleiner is en ze er drie jaar voor nodig hebben om dat te beseffen.

Ik volg de collega van Groen wel dat we – en dat durf ik vandaag in dit parlement te zeggen – iets van Wallonië kunnen leren. Wat de PS in Wallonië al enkele jaren beseft, beseffen de meerderheidspartijen in het Vlaams Parlement nog altijd niet, namelijk dat je met oversubsidiëring de markt kapot maakt. Als ze dat zelfs in Wallonië snappen, vraag ik me echt af hoe wij hier drie jaar in Vlaanderen bezig zijn geweest, hoor.

Minister Freya Van den Bossche: U zegt dat we hier drie jaar bezig zijn geweest, mijnheer Reekmans. Sinds ik hier ben toegekomen, heb ik niet veel anders moeten doen dan die subsidies naar beneden herzien. Het systeem is een kleine tien jaar bezig. Ik probeer het als erfgenaam iets of wat zuiniger te maken, maar wel met voldoende ambitie. Het is zaak om

tegelijk ambitieus genoeg te zijn voor groene stroom, opdat er voldoende investeringen zouden zijn en we niet zouden stilvallen.

U zegt terecht, mijnheer Sanctorum, dat we die markt en die investeerders duidelijk moeten maken dat we ambitieuzer worden door de quota op te trekken en die percentages ambitieus genoeg te stellen. Maar het moet ook betaalbaarder worden, voor ons allemaal, gezinnen en bedrijven, om dat mee te kunnen ondersteunen. Als je die twee bewegingen tegelijk maakt, moet de slotsom zijn, mijnheer Hendrickx, dat de gezinnen daar zo weinig mogelijk van merken. De bedoeling is net om een nieuwe verhoging van de distributienettarieven te vermijden.

Mevrouw De Knop, u noemt het een valse discussie over gezinnen en bedrijven. Dat is natuurlijk een vrij actuele discussie. U weet dat alles qua groenestroomverplichting wat niet bij de leveranciers terecht komt maar wel bij de distributie, enkel en alleen wordt verhaald op de gezinnen en de kleine bedrijfjes, de zelfstandigen of de mensen met een winkeltje, en dus niet op de andere. Ik denk dat we dat over alle koppen redelijkerwijze moeten spreiden. Dat is ook een onderdeel van die hervorming. U vindt dat niet, maar ik wil niet degene zijn die gezinnen nog een keer met een hogere factuur opzadelt. Dat ga ik niet doen, dus voor mij is dat niet naast de kwestie. U mag dat uiteraard vinden. In dit huis mag er van mening worden verschillend.

Ik ben het eens met uw samenvatting, mijnheer Bothuyne. We moeten voldoende ambitieus zijn, maar aan een faire en correcte prijs. Oversubsidiëring moet weg. Het parlement heeft daarvoor eerder al stappen gezet. Pas met deze heel grondige hervorming kan het systeem tegelijk zorgen voor voldoende investeringen en voor een redelijke prijs, die een haalbare kaart is voor gezinnen en bedrijven.

De heer Jan Penris: Mijnheer Hendrickx, de collega hier achter mij is groot genoeg om zichzelf te verdedigen, maar u weet dat hij de minst belgicistische is van zijn fractie. We nemen hem dat niet kwalijk.

De heer Bothuyne geeft u een blanco cheque, minister, ik geef u die niet. Ik vind dat we niet enkel de ambitie moeten hebben om de elektriciteitsprijs stabiel te houden, maar ook om die naar beneden te halen. Als u dat kunt, krijgt u van ons wel de goedkeuring die uw plannen mogelijk verdienen.

De heer Hermes Sanctorum: Collega's, voornamelijk van de meerderheid, het is sympathiek en aangenaam dat u mij gelijk geeft dat de betaalbaarheid van de energiefactuur moet worden gegarandeerd, maar ook dat er een stabiel investeringsklimaat moet zijn voor groene energie. Dat zeggen we nu allemaal al meer dan een jaar. Ik neem hier dus eigenlijk geen genoegen mee. De gezinnen, de bedrijven en de groene-energiesector nemen hier ook geen genoegen mee. Deze Vlaamse Regering is blijkbaar niet in staat om beslissingen te nemen. Het gaat niet enkel om hernieuwbare energie of groene elektriciteit, je kunt het verder doortrekken. Tal van dossiers stapelen zich op bij de ministerraad en er worden geen beslissingen genomen. Dat is zeer slecht voor Vlaanderen. (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de aangekondigde maatregelen inzake de huurmarkt, in het bijzonder wat betreft het huurgarantiefonds

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, collega's, uw aankondiging deze week van een website waarop verhuurders en huurders kunnen gaan kijken wat een ideale huurprijs is

in welke regio, lijkt me een goed initiatief. Alleen hoop ik, minister, dat het iets sneller gaat dan het initiatief waarop ik hier een maand geleden heb aangedrongen, om op de website van de VREG mensen te laten berekenen wat het rendement is van hun energiebesparende maatregelen.

U ging daar werk van maken, maar het staat nog niet op de site van de VREG. Ik zou dus nog eens willen aandringen om het snel te doen, want die module bestaat. Laat ons de dingen die bestaan, gebruiken.

Mijn fractie vindt het huurgarantiefonds een goed idee, maar er is een 'maar'. Ik baseer me op vragen van mijn collega De Waele die u er al meerdere vragen over heeft gesteld. Ze vroeg u of het huurgarantiefonds mee gefinancierd zou worden door vrijwillige of verplichte bijdragen van de verhuurders. Dat is een heel belangrijke vraag. We zijn voor een huurgarantiefonds dat verhuurders sneller achterstallige huurgelden geeft, maar een verplichting is voor ons een heel andere discussie. Gaat het dus over een vrijwillige of een verplichte bijdrage?

Minister, ik zou van u graag vernemen waar u met die website naartoe wil. Als dit de aanzet wordt om vanuit de overheid huurprijzen te gaan reguleren, dan zijn we een beetje bezig zoals vroeger achter het IJzeren Gordijn en iedereen kent daar, sinds de val van de Muur, de resultaten van.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Het is de bedoeling om huurders en verhuurders de kans te geven om, via een eenvoudige website en op basis van een aantal kenmerken van de specifieke woning die men aanbiedt of zoekt – geïnstalleerde keuken, aantal slaapkamers, buitenruimte enzovoort –, na te gaan wat de mediane huurprijs is, dus nagaan wat de 50e huurprijs is op elke 100 huurprijzen. De bedoeling is dus puur informeren, sensibiliseren. We hebben een macht van onprofessionele verhuurders – mensen met een tweede woning – die soms op zoek zijn naar een maatstaf. Wat is een faire en redelijke huurprijs? Omgekeerd zijn er ook huurders die niet altijd weten of een woning zijn prijs waard is, bekeken binnen een markt die zichzelf organiseert, dat ben ik met u eens.

Waarvoor kan de site nog heel dienstig zijn? Sociale verhuurkantoren nemen woningen in huur van private eigenaars en verhuren ze dan aan mensen met een grote woonnod. Ze moeten ook een prijs bespreken met de verhuurder. Ze hebben dan ook een duidelijke basis om met hen te spreken. Ze bieden aan dat er betalingszekerheid is voor de eigenaar, dat hij geen administratie op zich moet nemen. Ze kunnen dan ook deze cijfers, gebaseerd op het grootste wetenschappelijke onderzoek in Vlaanderen ooit daarvoor uitgevoerd, gebruiken om met die eigenaar te onderhandelen.

Een ander initiatief is het huurgarantiefonds. U kent het doel: trachten te voorkomen dat de 12.000 gezinnen voor wie elk jaar een verhuurder naar de vrederechter moet trekken, op straat worden gezet. Ten eerste zijn het sociale drama's voor de gezinnen, maar het jaagt ook de huurprijzen de hoogte in omdat de verhuurder zeer bang is dat hij met wanbetalingen wordt geconfronteerd en een soort risicopremie in zijn prijzen inbouwt waardoor de goedkoopste woningen relatief duur worden.

Vrijwillig of verplicht? Daarover onderhandel ik met onder andere het Eigenaarsyndicaat. Ik moet u zeggen dat de meeste vertegenwoordigers van eigenaars voor een verplichting zijn, maar zonder veel administratie. Mochten zij daarvoor opteren, zou het pas kunnen vanaf het moment dat Vlaanderen bevoegd is voor de registratie van de contracten in 2015. We zouden alvast vrijwillig kunnen starten. Voor mij hoeft het niet opgelegd te worden, maar als de eigenaars zelf meer baat zien in een verplichte verzekering om de kost laag te kunnen houden – wat toch de essentie is van solidarisering van een risico, aangevuld met een belangrijke bijdrage van de Vlaamse begroting –, dan ben ik daar zeker niet tegen.

De heer Peter Reekmans: Minister, ik herhaal dat de website voor ons een perfect initiatief is als het een maatstaf is en blijft.

Het zou me sterk verbazen – en ik heb niet de expertise die mijn collega Patricia De Waele in dit dossier heeft, alhoewel ik ook alle vragen daarover gelezen heb – dat de eigenaars van woningen vragende partij zijn om verplicht te worden om een bijdrage te leveren om bij wanbetaling hun geld terug te krijgen.

Minister, ik noteer dat u zegt niet afkerig te zijn van een vrijwillige bijdrage.

Dan kom ik echter tot het belangrijkste punt: de communicatie gisteren in de krant door uw kabinet komt erop neer dat u denkt een budget van ongeveer 2 miljoen euro nodig te zullen hebben. U hebt in de pers een plan gelanceerd. Wij vinden dat grotendeels een goed plan. Tegelijk hebt u echter gezegd dat u nog niet weet of de bijdrage vrijwillig of verplicht zal zijn, en dat u nog niet weet hoeveel het zal kosten.

We hebben het al genoeg gezegd: ik noem dat aankondigingspolitiek. Ik weet dat de Vlaamse Regering dat anders benoemt. Ik wil u vragen eerst concreet te berekenen hoeveel dat zal kosten en te bekijken hoe u het zult financieren, alvorens het voor te leggen aan dit parlement of ermee naar de pers te gaan. Ik denk dat iedereen ermee gebaat is dat we geen debatten voeren voor er concrete beslissingen zijn en voor concreet is geweten wie het betaalt en hoe het wordt betaald.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, ik geloof niet zozeer in dat huurgarantiefonds, maar ik vind het publiceren van de gemiddelde prijzen per stad of gemeente op zich een goed initiatief, als u daar eventueel uw beleid op zou richten. Dan zou dat als een middel kunnen worden beschouwd, zoals u net zegt, om sociale verhuurkantoren te betrekken bij meer dan louter de nieuwbouw.

U stuit op financiële grenzen, maar als sociale verhuurkantoren privéwoningen verhuren, dan kunt u eventueel op basis van deze gemiddelde prijzen een hogere huursubsidie geven. Zo zegt men altijd dat wonen in Brugge duur is, maar een huisje in Antwerpen heeft een andere huurprijs dan een huis in Gent, Brugge of het platteland, en nu is er eigenlijk een vaste Vlaamse huursubsidie. Ik vind dat die ook moet worden berekend naargelang de duurte van een huurwoning in een regio.

Als dit een vrijblijvend middel is, dan kan ik daar zeker achter staan, zeker als u nieuwbouw afbouwt en het verhuren van privéhuurwoningen door sociale verhuurkantoren aanmoedigt. Als een privéwoning wordt verhuurd aan een sociaal zwakkere, dan zal er immers ook sprake zijn van een ideale sociale mix. Die zal beter zijn dan als er sprake is van nieuwbouw en sociale woonwijken.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, minister, meer nog dan de betaalbaarheid is vooral de woonzekerheid vandaag een probleem op de Vlaamse woonmarkt. Eigenaars hebben een betrekkelijk grote woonzekerheid. Dat is ook zo voor mensen in de sector van de sociale huisvesting.

Ik ben dus zeer blij dat er eindelijk een initiatief komt dat ook huurders op de privéhuurmarkt – toch de meest kwetsbare groep binnen die woonmarkt – die woonzekerheid moet geven, of die minstens versterken. Ik pleit al langer voor een soort verzekering gewaarborgd wonen, zoals die ook voor eigenaars bestaat. Ik ben dus zeer blij met de aankondiging van het initiatief van het huurgarantiefonds. Mijnheer Reekmans, het zou me eerlijk gezegd verbazen mochten verhuurders niet zelf de voordelen van een dergelijk huurgarantiefonds inzien. Ik denk dat ze eigenlijk met veel plezier zullen bijdragen aan een dergelijk fonds, dat er niet alleen voor zorgt dat mensen minder snel op straat zullen worden gezet, maar dat vooral verhuurders de garantie op een huurprijs moet geven. Ik denk dus dat een dergelijk

huurgarantiefonds zeker succes kan hebben, en ik denk dat daar eigenlijk ook wel een groot draagvlak voor bestaat, ook bij verhuurders.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Minister, uiteindelijk zijn hier twee onderwerpen aangehaald: de righthuurprijs en het huurgarantiefonds. Hoe zult u door het invoeren van de verplichting van de righthuurprijzen vermijden dat de privéhuurmarkt verder krimpt? We willen immers allemaal dat het aantal woningen op de privéhuurmarkt niet afneemt. Dat is onze zorg.

Uiteindelijk ben ik er, net als de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), een voorstander van verhuurders te verplichten aan te sluiten bij het huurgarantiefonds. Zo zullen we dat fonds doen werken.

Maar ook de woonbegeleiding is niet onbelangrijk. OCMW's hebben een cruciale rol te vervullen om moeilijke en kwetsbare mensen in de kleinere woningen op de private huurmarkt te begeleiden. Er zal in bijkomende middelen worden voorzien om het personeel te ondersteunen zodat ze aan woonbegeleiding kunnen doen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Ook wij zijn geen tegenstander van het huurgarantiefonds, zeker niet wanneer het op basis van vrijwilligheid – dat is iets waar we van uitgaan – kan worden georganiseerd.

Ik wil van dit moment even misbruik maken om onze goede collega Patricia De Waele van harte beterschap te wensen. (*Applaus*)

De voorzitter: Ik weet dat mevrouw De Waele elke week deze zittingen volgt. Ook ik wens haar beterschap.

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Wat de budgettering betreft, is die 2 miljoen euro alvast gepland. In een regering is het gebruikelijk dat, nadat je principieel over iets akkoord gaat – conceptnota eind 2011 –, je nog een gedetailleerde berekening maakt ten behoeve van de minister van Begroting en die voorlegt aan de Inspectie van Financiën. Dat zal ik dus doen. Uit die gedetailleerde berekening zal blijken in welke mate ik mijn budget nog moet bijstellen. Dat is zeker gepland.

Wanneer de regering een beslissing heeft genomen, een conceptnota heeft gemaakt, overleg heeft gepleegd met de VVSG, met de gerechtsdeurwaarders, de vrederechters, het eigenaarssyndicaat en anderen, komt het moment om het debat ook in de commissie publiek te voeren. Dat is een heel nieuw gegeven. Dat debat kan bijdragen aan de kwaliteit van de uiteindelijke oplossing.

De bedoeling moet natuurlijk zijn dat het systeem er komt op zo'n manier dat eigenaars en verhuurders erin geloven. Dit werken we samen met de eigenaar uit om ervoor te zorgen dat het aantrekkelijk blijft, misschien zelfs aantrekkelijker wordt, om een huis te verhuren. Als je aan de verhuurder kunt vertellen dat je het risico op wanbetaling gaat wegnemen, dan zullen weer meer mensen met een gerust hart durven te verhuren, waardoor we weer meer huuraanbod krijgen, wat dan weer een positief effect kan hebben op de prijs. Die kan dan weer wat zakken, want het risico wordt kleiner, en het aanbod wordt groter. Dat is uiteindelijk mijn bedoeling en ook de uwe, mevrouw Coppé. Dat is iets waar eigenaars om vragen.

Over woonbegeleiding ben ik in overleg met minister Vandeurzen. We willen samen initiatieven nemen die zich op het snijvlak van Wonen en Welzijn bevinden. Het gaat over sociale serviceflats, betaalbare woningen voor ouderen, en ook woonbegeleiding. We willen elkaar daarin vooruit helpen vanuit de eigen budgetten en expertise. Ik hoop samen met minister Vandeurzen binnen een paar weken daarover een akkoord te kunnen voorstellen.

Zullen we die prijzen ook voor andere zaken gebruiken? Zeer zeker. We kunnen bijvoorbeeld de plafonds laten verschillen van regio tot regio. Vandaag is dat eenzelfde plafond voor heel Vlaanderen. Je mag niet meer betalen aan huur vooraleer je je recht op een huurpremie of -subsidie zou verliezen, maar in de Vlaamse Rand is het veel moeilijker dan elders een woning te vinden aan prijzen onder dat plafond. Het lijkt dus logisch dat we die plafonds eventueel kunnen aanpassen, en ook op een gedocumenteerde manier. De plafonds zijn met de natte vinger bepaald. Dus ja, we kunnen dat voor heel veel beleid gebruiken. Niet voor een stalinistisch beleid waar de heer Reekmans voor waarschuwt, maar toch voor een beleid dat zorgt voor grotere fairheid, ook voor private huurders. Ik ben blij dat het parlement het erover eens is dat er meer aandacht mag zijn voor de private huurmarkt.

De heer Peter Reekmans: Minister, ieder stalinistisch beleid in de wereld, of wat erop leek, is ooit begonnen met overdreven regeltjes. Het wordt zelfs onleefbaar als die ons verstikken.

De persdienst van de Vlaamse Regering werkt inderdaad sneller dan de financiële dienst. Dat hebben we al enkele keren gemerkt. Hopelijk zal er voor de begroting ook een tandje worden bijgestoken, zodat we concrete cijfers kennen. Ik zou de collega's die dit willen verplichten, een boodschap willen meegeven. Jullie staan bij één zaak stil. Wij pleiten voor de vrijwilligheid. Minister, u hebt onze absolute steun voor dit initiatief als het is gebaseerd op vrijwilligheid.

Maar, ten aanzien van de collega's die de verplichting willen, besef één ding: als wij de verhuurders in Vlaanderen verplichten die bijdrage te betalen, zal iemand dat betalen. Ik weet dat sommige partijen – ik kijk dan specifiek naar de collega's van de sp.a – er ideologisch niet mee bezig zijn wie de factuur betaalt en het gratis willen maken, maar er is altijd iemand die de factuur betaalt. Ik vrees dat, indien we dit verplichten, de verhuurder dat zeer snel zal doorrekenen aan de huurder. Dan zijn we absoluut verkeerd bezig. *(Applaus bij LDD)*

De voorzitter: Mijnheer Penris, ik verneem net dat mevrouw De Waele vandaag jarig is. Bij dezen willen we haar in naam van de hele parlementaire gemeenschap en onze commissie onze beste verjaardagswensen overmaken en een spoedig herstel wensen. *(Applaus)*

De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het starterspakket Migreren naar Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van de heer Willy Segers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het starterspakket Migreren naar Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Voorzitter, minister, ik heb het starterspakket vandaag ontvangen. Deze actuele vraag was oorspronkelijk een vraag om uitleg, die ik begin mei heb gesteld om te vragen wat er exact in het starterspakket zat. Ik wou dan in de commissie bespreken wat u precies wou doen. Ondertussen hebben we dat in het nieuws kunnen vernemen.

Eerst en vooral wil ik zeggen dat ik het een zeer goed initiatief vind, eerlijk waar. U bent de eerste minister die iets concreets doet voor het onthaal van nieuwe immigranten in Vlaanderen.

De kritiek die het vaakst wordt geuit, gaat over de betuttelende, paternalistische toon van het pakket.

Ik vond het belangrijk en eigenlijk ook wel leuk dat u de Vlaming opnieuw een identiteit hebt gegeven, zonder dat u dat zelf beseftte. Op www.deredactie.be is men een enquête gestart om na te gaan hoe Vlaams men eigenlijk wel is. Ik heb die enquête ingevuld, samen met een aantal collega's. Ik bleek Vlaamser te zijn dan de collega naast mij. (*Gelach. Applaus. Opmerkingen*)

Ja, dat was wel leuk. We hebben ons geamuseerd met iets dat eigenlijk ernstig is.

Minister, oorspronkelijk luidde mijn vraag wat u zou doen met de pakketten voor Rusland en Turkije. Ondertussen heb ik gemerkt dat die al gedrukt zijn.

Daarom luidt mijn vraag nu: wat u zult doen met de kritieken en welke conclusies zult u daaruit trekken wanneer u met het pakket naar Turkije en Rusland trekt?

Ik wil het pakket graag nog tonen.

De voorzitter: Ik veronderstel dat wij allen zo'n pakket hebben ontvangen.

De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag gaat over hetzelfde starterspakket. Met dit pakket Migreren naar Vlaanderen wil de Vlaamse overheid zich vooral richten op derdelanders die naar Vlaanderen willen komen in het kader van de gezinsvorming of gezinshereniging.

Het is de bedoeling om die familiemigranten reeds in het thuisland bekend te maken met bepaalde aspecten van onze samenleving. Taal, cultuur, gebruiken enzovoort behoren tot dat pakket. We denken dat het een goede opstap is naar de inburgering die hen hier wacht. We mogen niet vergeten dat het gaat om mensen die reeds een visum en toestemming hebben om naar Vlaanderen te komen. Zodra ze hier zijn, worden ze nog eens gevat door het inburgeringsbeleid. We denken dat dat een zeer goede opstap is. Gezien het experimentele karakter was er sprake van Marokko, Turkije en Rusland, maar ik neem aan dat dit experiment zal worden uitgebreid naar andere landen.

Minister, kunt u dit project nog verder concretiseren in de toekomst, vooral in functie van de plaats die het inneemt in het Vlaamse inburgeringsbeleid?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, dit pakket is gemaakt omdat de meeste derdelanders die naar Vlaanderen komen, niet voorbereid zijn. Zij kennen onze samenleving niet en arriveren hier met foute verwachtingen. In Casablanca is dat ook door het consulaat-generaal bevestigd. Men zei ons daar dat het ontstellend is hoe weinig mensen weten. Velen weten ook erg weinig over de persoon waarmee zij in het huwelijk zullen treden of zullen gaan samenwonen.

Wij hebben een call gedaan, in de lijn van de Europese integratieagenda. De oproep gebeurde samen met het Europees Fonds voor Integratie, dat dit project voor 50 procent financiert, want Europa wil de derdelanders in hun thuisland informeren. De aanbesteding is binnengehaald door de Boudewijnstichting, een Nederlandse partner die op dat vlak ervaring heeft, en het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA). Ik draag de politieke verantwoordelijkheid, maar ik heb die pakketten niet gemaakt. Wie dit project ridiculiseert, moet weten dat dit project in alle ernst is uitbesteed.

Mevrouw Zamouri, het is niet de eerste keer dat ik ondervind dat wij in het algemeen dezelfde gedachten ontwikkelen. Uw gedachten liggen vaak dichterbij de mijne dan bij die van andere oppositieleiden. Ik ben blij dat u zegt dat dit een goed initiatief is. Misschien moet

hier dieper op worden ingegaan, in een actualiteitsdebat of in de commissie. U hebt immers meer vragen dan hier zijn verwoord.

Ik was erg ontgoocheld over de infantiele, ridiculiserende manier waarop bepaalde media daarmee zijn omgegaan. Het begon met Het Laatste Nieuws, dat de toon zette met een verklaring van Thuisacteur Mo als ‘de’ vertegenwoordiger van ‘de’ Marokkaanse gemeenschap. Ik kreeg heel wat andere reacties, ook van organisaties die een constructieve dialoog willen aangaan. Ik las de titel ‘Bourgeois behandelt ons als beesten’. De wij-zijtoon was direct gezet, wat erg spijtig was. Er is daarmee veel kapotgemaakt. Nadien kwam er haatproza van de heer Camps, die er de Holocaust en de Vlamingen als Übermensen bijleurde.

Toen kwam er het infantiele spelletje van de VRT. De omroep sloeg de bal helemaal mis, want het gaat niet over de vraag wie een modelvlaming is of wat de Vlaamse identiteit nu precies is. Er werd een spelletje aan gekoppeld, waarbij men kon nagaan of men een ‘modelvlaming’ is. Je weet natuurlijk op voorhand welk antwoord het goede is om er positief uit te komen. In de weekendeditie van De Standaard stonden er ook wat moppen over de zaak. Ik had dus op een beter debat gehoopt. Er waren betere bijdragen, zoals de analyse van Tom Naegels, die kritisch was, maar toch analyseerde. Er was ook een vrije tribune van Ella in Mo Magazine, de allochtone vrouwenorganisatie die met mij naar Marokko is meegegaan, die kritisch en opbouwend was, en ook naar de vrije tribune van de Boudewijnstichting in De Morgen.

Helaas is dat opbouwend debat er niet gekomen. Het is absoluut niet de bedoeling om mensen te stigmatiseren. Wij informeren over hoe onze samenleving in elkaar zit. Wij zeggen dat die is gebaseerd op de Verlichtingsidealen – op de gelijkheid van man en vrouw, zonder discriminatie volgens seksuele geaardheid. Wij verzetten ons tegen intrafamiliaal geweld. Wij wijzen op de solidariteit in onze samenleving, en op onze sociale voorzieningen. Heikele zaken gaan wij niet uit de weg. Zo getuigt een moslim dat hij het daar niet mee eens is, maar dat respecteert. Dat komt allemaal aan bod.

Het HIVA heeft een monitoringsinstrument ontwikkeld om de effecten na te gaan. Inmiddels zijn de pakketten op weg naar Rusland en Turkije. Wij zullen het verdere verloop opvolgen, en nagaan of en hoe wij het project kunnen uitbreiden. Ik herhaal dat dit pakket is bedoeld voor mensen die al een visum hebben, en wat Marokko betreft, in hoofdzaak voor matrimoniale migranten. 85 procent van de Marokkanen die naar hier komen, doen dat om te huwen of komen in het kader van gezinshereniging. Het consulaat-generaal heeft over die laatsten gezegd dat er gevallen van fraude zijn of dat die dossiers minstens toch veel vragen oproepen.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik kan een heel eind meegaan in uw bedoelingen. Ik zie geen slechte bedoelingen. Maar er zijn toch passages die hard aankomen. Bijvoorbeeld: “Iemand psychisch of lichamelijk pijn doen, ook uw partner of uw kinderen, is verboden.” Als je dat in Marokko leest, lijkt het erop dat dit daar de norm is en dat mensen daar niets anders doen. Indien we dit in de commissie zouden hebben kunnen behandelen, zouden we het stukje over rechten en plichten uitgebreider hebben kunnen maken. Nu staat daar enkel: “In België moet je taksen en belastingen betalen.” Al de rest is uitgebreider. Maar deze zaken kunnen nog worden verbeterd.

Ik heb mijn zorg – het imago van Vlaanderen – al vorige week in de plenaire vergadering geuit. Als je googelt, kom je uit op “integration in Flanders”. U moet dat eens doen. Dan zult u zien dat die zinnestjes eruit worden gehaald. Ik vind het jammer dat we iedere keer opnieuw op die manier in het internationale nieuws komen.

De heer Willy Segers: Minister, dank u voor het antwoord. Dit is de uitvoering van het project dat u in uw beleidsbrief hebt aangekondigd. Belangrijk is vooral dat foute verwachtingen van in het begin – dat is vooral in het thuisland, vooraleer men vertrekt –

onmiddellijk worden opgelost. U had het terecht over de huwelijksmigratie. Ik wil toch nog eens benadrukken dat ook in de artikelen die nadien zijn verschenen, ook vanwege allochtone vrouwenorganisaties, de problematiek werd geschetst. Zo is het best te begrijpen dat de stellers van de teksten daarop inspelen, gezien de specifieke situatie van huwelijkspartners in de landen in kwestie.

Het experiment verdient veel meer dan de denigrerende toon waar het de laatste weken het slachtoffer van is geweest.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Minister, het starterspakket Migreren naar Vlaanderen werd onthaald op zeer uiteenlopende, niet altijd even positieve, reacties. Sommigen noemden het pakket eenzijdig. Mevrouw Zamouri zei al dat de test uitwees dat zij meer Vlaming is dan haar collega's. Veel Vlamingen zouden zich dus nog moeten inburgeren.

Minister, wat is de impact van dit starterspakket, specifiek op laag- en ongeschoolden? Wordt deze impact onderzocht? Is dit het passende instrument voor de laag- en ongeschoolden, met het oog op een verdere uitrol naar Rusland en Turkije?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik ben wat kritischer over uw brochure, maar ik begin met het positieve: ik vind het goed dat zo'n brochure wordt gemaakt. Er staan veel nuttige dingen in. Het is een zinvol initiatief. Maar u moet zich toch hoeden voor stereotypen en clichés. Er staan er een aantal in. Wie is nu die goede of slechte Vlaming? Wie is de goede Marokkaan? Die stereotypen hebben niet enkel betrekking op de mensen die naar hier komen, maar ook op hoe ik mij als goede of slechte Vlaming zou moeten voelen of niet voelen. Die clichés zijn aangevallen. We moeten voorzichtig zijn. Mevrouw Zamouri heeft een van die clichés voorgelezen.

Dit Vlaanderen is ook het Vlaanderen van latent racisme. In dit land is het niet evident voor een vreemdeling om een job te vinden. Knelpuntberoepen zijn er moeilijk in te vullen. Er heerst krapte op de woningmarkt. Jonge mensen moeten er vechten tegen vooroordelen op school en als ze werk zoeken.

Deze brochure heeft de neiging om die vooroordelen te bevestigen.

Mag ik de brochure even samenvatten, even denigrerend als sommige andere auteurs? Ze heeft het over de weinig stipte en weinig nette vreemdeling die hele dagen rondlummelt op straat. Dat soort clichés, minister, moeten we vermijden. Als we een verdraagzame samenleving willen, laten we dan eerlijk zijn en clichés vermijden over Vlaanderen en over mensen die van Marokko naar Vlaanderen komen.

Ik sluit af met één vraagje. Is deze brochure specifiek bedoeld voor Marokko? Of anders gezegd: in welke mate wijkt ze af voor Rusland of andere landen waaruit we een aantal migranten ontvangen en waarnaar u het hebt opgestuurd?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, de starterkit was aangekondigd en eindelijk hebben we hem gekregen, in verschillende talen. Het is goed dat hij in alle talen dezelfde boodschap brengt en niet specifiek bepaalde landen viseert of er andere boodschappen brengt.

Er staan heel nuttige dingen in over taal, onderwijs, werk, reguliere verblijfstitel en andere zaken die mensen absoluut moeten kennen. Mij deed het wat denken aan de informatie van een Trotter. Als ik een land bezoek, krijg ik daarin heel wat informatie mee, praktische gegevens en ook altijd iets over waarden en normen. Ik heb de indruk dat een aantal mensen zich daaraan storen. Ik vraag me af of ze zich specifiek storen aan de zaken die erin staan. Of gaat het om de vraag of we in onze maatschappij durven te spreken over waarden en normen, iets dat erg belangrijk is om een maatschappij te kunnen vormen?

Er waren veel kritieken. Een aantal gaan fundamenteel over de vraag of er een Vlaamse identiteit bestaat. Een actuele vraag is een beetje kort om daarop in te gaan. Andere mensen hebben bepaalde dingen karikaturaal uitvergroot en sommige kritieken waren zelf heel karikaturaal.

Minister, één ding heb ik te weinig teruggevonden: de problemen waarmee de mensen zullen worden geconfronteerd. In de kit komt Vlaanderen een beetje over als een ideaal land, maar het is inderdaad zo dat er werkloosheid, vooroordelen, schoolachterstand en huisvestingsproblemen bestaan. Huisvestingsproblemen gaan niet alleen over de weg of de regels om een huis te vinden, mensen worden hier soms echt met problemen geconfronteerd.

Kan er in de toekomst eens over worden nagedacht om ook al die problemen, die ondanks alles blijven bestaan, ook duidelijk te formuleren in de starterskit?

De voorzitter: De heer Van Hautem heeft het woord.

De heer Joris Van Hautem: Voorzitter, minister, u ondervindt het nu zelf ook eens dat het nooit goed is: nu is er eens een N-VA-minister die de migratie een beetje faciliteert en nu krijgt u nog kritiek!

We hebben dit al besproken bij de beleidsbrief en ik heb u toen ook gezegd dat zo'n starterskit aanleiding zal geven tot een aanzuigeffect naar Vlaanderen. U kunt zich niet wegsteken, minister, achter het feit dat het migratiebeleid een federale bevoegdheid is en dat u daar niets aan kunt doen. Ik heb trouwens vanuit deze Vlaamse Regering nog altijd geen signaal zien vertrekken in de richting van de Federale Regering om te zeggen: "uw migratiebeleid is funest en wij zitten met de gevolgen". Neen, door wat u nu doet, door de starterskit legitimeert u de facto het federale migratiebeleid.

Ik ben ervan overtuigd, en het is nogmaals bewezen, minister, dat er een groot verschil is tussen wat de N-VA aan de overkant allemaal over migratie zegt en hier in dit gremium doet. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Minister Geert Bourgeois: Ik begin met het laatste: ook met de nieuwe fractieleider is het Vlaams Belang nog altijd het Vlaams Blok! *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

U vertekent zoals voorheen nog altijd met plezier de feiten. Ik herhaal, mijnheer Van Hautem, dat dit pakket onder gesloten omslag wordt overhandigd aan wie een visum komt halen, dus aan wie een visum krijgt. Uw verhaaltje over het aanzuigeffect en over het naar hier lokken van mensen, is absolute nonsens. U creëert een sfeertje dat helemaal niet aan de orde is.

Wat mij bekommert, is de sfeer die rond dat starterspakket is gecreëerd. Dit sluit aan bij wat mevrouw Zamouri heeft gezegd. *(Rumoer. Opmerkingen van de voorzitter)*

Dit heeft gevolgen voor het beleid dat we in Vlaanderen voeren.

Mijnheer Van Hautem, mag ik even? Wilt u zo hoffelijk zijn naar mij te luisteren? Dat is ook de toon van het Vlaams Blok. Mensen worden onderbroken en kunnen niet uitspreken. Ik zou graag op alle vragen die zijn gesteld een antwoord geven. Heb ik daar de toelating voor? *(Opmerkingen van de voorzitter en van mevrouw Khadija Zamouri)*

Wat mij bekommert, is dat de sfeerzetting met betrekking tot het starterspakket ertoe heeft geleid dat het goede Vlaamse inburgeringsbeleid, waarover velen positief zijn, in een totaal verkeerd daglicht wordt gesteld.

Wat mij bekommert, is dat, onder meer omwille van het federale beleid, mensen van de tweede, de derde of de vierde generatie naar hier komen en opnieuw moeten inburgeren. Dit is een abnormale migratietoestand.

Als een Vlaming met de Red Star Line naar de VS vertrok, bleef hij daar ook. Hij integreerde zich. Zijn kinderen spraken Engels. Zijn kleinkinderen spraken zeker Engels. Ten gevolge

van die huwelijks- en volgmigratie worden we nu telkens opnieuw geconfronteerd met een inburgering die vanaf nul moet beginnen.

De cijfers zijn erg. 53 procent van die mensen leeft in armoede. 85 procent van die vrouwen heeft geen werk. Tientallen procenten van die mensen spreken onvoldoende Nederlands om op de arbeidsmarkt terecht te kunnen. 25 procent van hen kan geen normaal contact met de bureaus hebben. Dat zijn de situaties waarin we ons bevinden. In Antwerpen is 60 procent van de mensen in het vluchthuis van allochtone afkomst. In Gent is dat 90 procent.

Aangezien dit maatschappelijk zeer erge toestanden zijn, proberen we een beleid te voeren. We willen de mensen die hier zijn mee krijgen. We willen een sociale cohesie tot stand brengen. We willen hen gelijke kansen geven. De schoolse achterstand bedraagt in die gemeenschappen gemiddeld twee jaar. Dit leidt enkel tot een verdere achterstand.

We weten dat die mensen sowieso naar Vlaanderen komen. Het beleid is bedoeld om hen een minimum aan informatie te geven. We willen die mensen een minimum aan sensibilisering schenken.

Dit is allicht niet het perfecte middel. Wie de vrije tribune van de Koning Boudewijnstichting heeft gelezen, weet dat de mensen die het pakket hebben opgesteld zelf vinden dat het allicht kan worden verbeterd. Dat is menselijk. Ik vraag enkel dit ernstig te benaderen. We mogen ons niet op enkele zinnestjes focussen.

Ik kan uit elk migratiepakket van elk land, Canada of een ander, zinnestjes halen. Ik kan die zinnestjes isoleren en ridiculiseren. Ik kan zeggen dat het op niets trekt. Ik kan dat ook doen met de brochure van de Franstaligen. De Franstaligen in België voeren geen inburgerings- en integratiebeleid. Ze hebben een boek gedrukt. Als ik daar zinnestjes uithaal en buiten hun context isoleer, kan ik die tekst kapot praten of -schrijven.

Ik doe dat echter niet. Ik zeg dat het, algemeen genomen, om een goede brochure gaat. Die brochure kan echter niet op tegen het beleid dat wij voeren. Wij voeren een inburgeringsbeleid. Wij geven die mensen lessen Nederlands en maatschappelijke oriëntatie. Wij geven ze loopbaanoriëntatie. Bovendien doen we dat allemaal gratis. Aan Franstalige zijde gebeurt dat niet. We kunnen de Franstalige brochure echter op dezelfde manier aanpakken als nu met ons starterspakket gebeurt.

Het starterspakket is bedoeld voor een publiek dat hoofdzakelijk uit laaggeschoolden of zelfs ongeschoolden bestaat. Dat is de realiteit. Iemand die universitair of postuniversitair onderwijs heeft gevolgd, heeft die informatie niet nodig. Dergelijke personen zullen dat wel van het net halen of boeken lezen om zich te informeren. Die personen zijn daar sterk genoeg voor.

Hier gaat het om een tekst met eenvoudige zinnestjes en klare taal. Dit is door deskundigen geschreven. Er waren wetenschappers bij betrokken. Ik heb die teksten niet zelf geschreven. Ik ben het ermee eens dat over bepaalde zinnestjes kan worden gediscussieerd. Over de grondtoon kan echter niet worden gediscussieerd.

We stellen duidelijk dat migranten terechtkomen in een samenleving die op de ideeën van de Verlichting is gebaseerd. Er is gelijkheid voor iedereen en er zijn een aantal normen en waarden. Dat zijn geen typisch Vlaamse normen: dat zijn de normen van onze Westerse samenleving, die onder meer mensen van de islamitische religie toelaten hier naast mensen met een andere religie of naast vrijzinnigen hun geloofsovertuiging te belijden.

Ik heb dat de Marokkaanse ministers trouwens duidelijk gezegd. Ik heb hen erop gewezen dat het belangrijk is te beseffen dat we op dat vlak geen komma of geen millimeter toegeven. Dat is de samenleving die we hebben verworven. We hebben ze nog maar een paar eeuwen. We baseren ons op de ideeën van de Verlichting. Dat zijn de belangrijke fundamenten die in de tekst staan.

In de tekst staat ook dat mensen belastingen moeten betalen.

En inderdaad, er staat in dat we belastingen betalen; daar staat tegenover dat we solidariteit krijgen, sociale voorzieningen, onderwijs, gezondheidszorg, bijstand van Kind en Gezin enzovoort. De zaken worden op een eenvoudige manier gebracht.

Er staan getuigenissen in. Kijk eens naar het filmpje daarvan. Ik heb die mensen niet gedictieerd wat ze moesten zeggen. Een vrouw van Marokkaanse afkomst getuigt over haar werk op een clark in een bedrijf. Ze moet blijkbaar vroeg opstaan. Sommige werknemers in het bedrijf staan om 3 uur 's ochtends op om daar om 5 uur te zijn. Dat is een vorm van arbeidsethiek. Niemand heeft haar dat voorgezegd. Dat is niet de regel in Vlaanderen, maar heel wat mensen beginnen om 5 uur 's ochtends, ze werken in ploegen. Dat is een realiteit in Vlaanderen.

Intussen zijn de pakketten ook in Rusland en Turkije terechtgekomen. Het HIVA zal dat monitoren. Natuurlijk gaan we daarvan geen effect zien op de cursus Inburgering. Dat is een zeer eenvoudig pakket. De monitoring zal peilen naar: hebt u het gelezen? Hebt u er iets aan gehad? Hebt u zich kunnen voorbereiden? Heeft dat tot een gesprek geleid met uw partner? Veel migranten weten zelfs niet waar die vrouw/man werkt en woont. Het gebrek aan kennis en informatie is ontstellend.

Ik hoop, ik herhaal het, dat dit leidt tot een betere voorbereiding. Ik hoop vooral dat dit geen blijvende schade toebrengt aan het beleid. Zoals mevrouw Zamouri zegt: het slechtste wat we kunnen doen, is het beleid dat gestart werd door de vorige Vlaamse regeringen terugschroeven. Het is een goed beleid, het neemt afstand van het wij-zijdenken. Het zet alles in op inclusie en sociale cohesie, met ontzettend veel moeilijkheden. Ik zeg altijd: na de wereldvrede is dit het grootste maatschappelijke probleem. Laat ons daar allemaal werk van maken. Laat ons dat doen op basis van gelijkheid.

Ik ben blij dat iemand als mevrouw Zamouri kan zeggen dat ze uit de test – al heeft ze er weinig achting voor – gekomen is als een betere Vlaming dan bepaalde collega's. (*Applaus bij de N-VA, CD&V, Open Vld en LDD*)

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik ben zeer blij met uw inclusief beleid. Ik hoop werkelijk dat u het kunt voortzetten; het is streng maar rechtvaardig tot nu toe – in de toekomst kan ik niet kijken.

Elke keer als ik op dit gestoelte sta, is het om de armoede bij allochtonen aan te klagen, de grote kloof tussen werk en werkloze allochtonen, de grote kloof in het onderwijs. Ik hoop dat u dit gaat gebruiken om die boodschap over te brengen aan uw collega's-ministers. Het is niet genoeg dat ze hier zijn, ze moeten worden geïntegreerd in de Vlaamse maatschappij. (*Applaus bij Open Vld en CD&V*)

De heer Willy Segers: Collega's van het Vlaams Belang, ik stel vast dat er toch nog wel een verschil is tussen het migratie- en asielbeleid aan de overkant en het inburgeringsbeleid aan deze kant. (*Opmerkingen bij het Vlaams Belang*)

Ik zie echt geen verschil hoe de N-VA dit benadert. Integendeel, ik stel vast dat u er niet mee kunt leven dat een partij op dat vlak over rechten en plichten spreekt en zich daar consequent aan houdt. Dergelijke brochures rond inburgering in Brussel – ik spreek Groen ook aan want daar is een staatssecretaris van Groen bij – vermelden dergelijke passages op dezelfde wijze, namelijk stereotiep. (*Opmerkingen van mevrouw Mieke Vogels*)

Toch wel!

“In België heeft een vrouw het recht van te beslissen of ze al dan niet kinderen wil.” Dat is toch wel een inmenging in het privéleven die betuttelend kan worden genoemd! (*Opmerkingen van mevrouw Mieke Vogels*)

Dit debat verdient een ander en beter niveau. We zullen het zeker hernemen op de correcte plaats. Na de gebeurtenissen van de voorbije weken zijn toch een aantal zaken rechtgezet die de gemeenschap mocht aanhoren.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Verfaillie tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de tegenspraak tussen de diensten Toerisme en Onroerend Erfgoed betreffende de toegankelijkheid van beschermde gebouwen in het kader van de herdenking van 100 jaar Grote Oorlog

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister, de lokale besturen zijn heel tevreden over de investeringen van de Vlaamse Regering voor de herdenking van 100 jaar Grote Oorlog. U maakt samen met uw collega's 15 miljoen euro vrij voor toeristische investeringen en 5 miljoen euro voor evenementen. De lokale besturen hebben dossiers ingediend. Het ene is aanvaard, het andere niet. Wat de goedgekeurde dossiers betreft, gaan de lokale besturen over tot de concrete uitwerking. Er worden architecten aangesteld en prijsvragen georganiseerd. We stellen echter vast dat twee administraties binnen uw bevoegdheidsdomein meermaals met elkaar in de clinch gaan. Toerisme Vlaanderen staat in voor de uitbetaling van de subsidies en voor de goedkeuring van de dossiers. Er worden heel wat investeringen gedaan in historische gebouwen die met de Grote Oorlog te maken hebben. Wij stellen echter vast dat de mensen van Onroerend Erfgoed die ook onder uw bevoegdheid vallen, niet akkoord gaan met die investeringen. De reactie van Toerisme Vlaanderen is dan dat indien wij niet voldoen aan de vereisten van toegankelijkheid en andere voorwaarden, Toerisme Vlaanderen niet in staat zal zijn om die dossiers goed te keuren en over te gaan tot de uitbetaling van de subsidies.

Minister, het gaat om twee departementen binnen uw bevoegdheidsdomein. Ik denk dat u dringend overleg moet plegen met Onroerend Erfgoed en Toerisme Vlaanderen om te vermijden dat we in een soort kafkaïaanse situatie terechtkomen waarbij twee administraties een gevecht voeren met elkaar waarvan de lokale overheden het slachtoffer zijn.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Verfaillie, u kaart een oud probleem aan, met name het probleem van toegankelijkheid van de gebouwen en de verenigbaarheid daarvan met de erfgoedwaarde van monumenten. Wat heel concreet de Eerste Wereldoorlog betreft, is me niet bekend dat er een conflict zou zijn en dat die twee administraties met elkaar zouden ruziën. Elk dossier dat wordt ingediend bij Toerisme Vlaanderen, moet beantwoorden aan toegankelijkheidsvoorwaarden, of het nu gaat over logies of over onthaalbureaus. Dat is een voorwaarde die we vooropstellen. Bij nieuwe, niet-beschermde gebouwen is dat meestal geen probleem, maar er kunnen conflicterende situaties ontstaan als het gaat over monumenten.

Van bij mijn aantreden heb ik instructies gegeven aan de administratie Onroerend Erfgoed om daar zoveel mogelijk mee in na te denken en zoveel mogelijk oplossingsgericht te werken. Elke lid van onze administratie moet dat trouwens doen, in welk domein hij of zij ook actief is. Onroerend Erfgoed neemt daarin het voortouw en heeft een aantal publicaties gemaakt over de toegankelijkheid van monumenten. Onroerend Erfgoed doet nu ook mee aan het Actieplan Gelijke Kansen met twintig casussen waaruit nog een handleiding en richtlijnen zullen worden gedestilleerd.

Er is me niet gesignaleerd dat er met betrekking tot de Eerste Wereldoorlog problemen zouden zijn. Ik weet dat er in uw thuisstad op een bepaald moment een dossier is ingediend. Ik weet niet of u het daarover hebt. Mij zijn er echter geen problemen bekend. Ik wil nogmaals beklemtonen dat Onroerend Erfgoed een duidelijke instructie heeft en daar ook naar handelt, natuurlijk ook met bescherming van de erfgoedwaarde. Soms is dat een beetje zoeken zoals de installatie van een lift aan de buitenkant van een gebouw. Het is niet altijd gemakkelijk om die oplossing te vinden. De richtlijn die is gegeven aan de administrateur-

generaal en die is doorgegeven aan de erfgoedconsulenten is dat er oplossingsgericht moet worden nagedacht en meegewerkt tot de zaak is opgelost.

De heer Jan Verfaillie: Minister, ik heb veel respect voor het erfgoed dat inderdaad in stand moet worden gehouden. Een aantal mensen wensen echter extra problemen te creëren en denken dan ook niet bepaald oplossingsgericht. U bent bevoegd voor beide beleidsdomeinen. Het lijkt me goed dat u nogmaals beide administraties wijst op het belang van de toegankelijkheid waarbij de mensen van Onroerend Erfgoed oplossingsgericht mee moeten nadenken.

We zijn intussen halfweg 2012, de herdenking is in 2014. De dossiers worden binnenkort afgerond, zodat die in aanbesteding kunnen gaan en kunnen worden uitgevoerd. En dus moeten de lokale besturen dringend een doorbraak hebben, om te vermijden dat wij geen aanspraak zouden kunnen maken op de subsidies en een aantal evenementen en activiteiten niet kunnen laten doorgaan.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, we weten dat het steeds een moeilijke afweging is om te bepalen welke technische ingrepen men wel kan doen in een beschermd gebouw en welke niet. Ik voel zelf nogal veel voor een aanpak zoals men die in Nederland kent. Daar zegt men dat je veel mag doen, zolang het omkeerbaar is.

Hoeveel dergelijke problemen met dossiers inzake toegankelijkheid van beschermde gebouwen zijn u bekend? Zijn er meer, of gaat het alleen om dat ene dossier in Veurne, waarvan ik vermoed dat het daarop is dat de heer Verfaillie zich baseert? (*Opmerkingen van de heer Jan Verfaillie*)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik wil even pleiten voor samenleven in diversiteit als het gaat over toerisme, onroerend erfgoed, gelijke kansen en toegankelijkheid. Die spanning is niet van gisteren, minister. Er zijn gelijkaardige voorbeelden met pakweg mensen die zonnepanelen op het dak van een beschermde woning willen leggen.

De heer Vandaele heeft eigenlijk al de kern van het antwoord gegeven. We moeten ons onroerend erfgoed kunnen aanpassen aan de noden van vandaag, maar desnoods moeten die ingrepen omkeerbaar zijn, zodat ze ook de historiciteit van het pand in die zin illustreren.

Ik pleit ervoor dat u als coördinerend minister in ieder geval zou bemiddelen, ook al gaat het maar om één zaak. De waarde van het erfgoed, maar even goed de toegankelijkheid en de inzet van de relictten uit Wereldoorlog I, zijn zo belangrijk om vanuit Vlaanderen een gedachte van moderniteit, vrede en toegankelijkheid uit te stralen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Het zou mij inderdaad niet verbazen mocht deze actuele vraag gebaseerd zijn op een specifieke casus. De heer Verfaillie zal straks de kans krijgen om dat al dan niet te bevestigen.

We hebben dit debat eigenlijk al verschillende malen in de commissie gevoerd, minister. Iedereen is het erover eens dat er altijd een spanningsveld is tussen Toerisme Vlaanderen en toegankelijkheid via Onroerend Erfgoed. U hebt zelf het voorbeeld gegeven dat men niet zomaar een lift kan installeren bij een beschermd monument. Het is inderdaad zoeken naar een evenwicht.

De heer Verfaillie heeft wel gelijk dat 2014 steeds naderbij komt. We weten allemaal hoelang het in Vlaanderen kan duren vooraleer een probleem wordt opgelost. Als in een bepaalde casus geen overeenstemming wordt bereikt tussen Toerisme Vlaanderen en de administratie Onroerend Erfgoed, wie beslist dan uiteindelijk over die casus? Vroeg of laat moet de knoop toch worden doorgesneden?

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Sintobin, Onroerend Erfgoed moet de machtiging geven om een aantal werken uit te voeren aan monumenten. Die regel bestaat al altijd, die zit in het decreet vervat. Dat zal ook zo blijven. Ik heb echter geen weet van conflicten rond projecten met betrekking tot de infrastructuur van Wereldoorlog I. Er zijn mij geen gevallen gesignaleerd. Dat er hier en daar misschien wat tijd nodig is geweest om tot oplossingen te komen, zal er wel bij horen. Het zijn ook niet altijd gemakkelijke zaken om op te lossen.

De heer Caron en de heer Vandaele pleiten voor omkeerbare ingrepen in die gebouwen. Dat is ook niet altijd mogelijk. Een lift installeren is vaak vrij ingrijpend, omdat je openingen maakt, bijkomende constructies bouwt en dergelijke meer.

Collega's, u weet dat ik als beleidslijn vooropzet dat we moeten gaan voor herbestemming van monumenten. We moeten die gebruiken. Anno 2012 die monumenten gebruiken, dat vergt bepaalde aanpassingen. Het creëert ook uitdagingen, denk maar aan de verwarming, de isolatie enzovoort. Gelukkig zijn er op dat vlak heel wat nieuwe technieken, ook zelfs in enkel glas, waarbij je nu een grote isolerende factor hebt.

Ten tweede is er de belangrijke instructie die ik gegeven heb en die wordt uitgevoerd door de administrateur-generaal, al loopt dat misschien op het terrein hier en daar met de ene consulent wat moeilijker dan met de andere, want die mensen hebben altijd een autonomie gehad en hebben een eigen koers gevaren. Het geldt voor iedereen van onze administratie in de relatie met klanten, bedrijven, verenigingen en gemeenten. Ik heb gezegd: je moet oplossingsgericht werken en je moet meedenken. Dat mag worden verwacht van een moderne administratie.

Ik heb gevraagd aan de administrateur-generaal van Erfgoed of er voor de infrastructuur problemen zijn, mijnheer Verfaillie. Ze heeft me gezegd dat het niet zo is. Ik heb daarover nog geen rapporten gekregen, ik heb me naar aanleiding van de actuele vraag mondeling laten informeren. Ik ga ervan uit, collega's, dat er geen problemen zijn om tijdig klaar te zijn met de infrastructuur met het oog op 2014. Integendeel, de eerste grote infrastructuurwerken zijn gebeurd. Het totaal vernieuwde In Flanders Fields Museum openen we op 9 juni aanstaande.

De heer Jan Verfaillie: Ik dank u, minister, voor uw antwoord. U weet dat de Westhoekburgemeesters functioneren in een samenwerkingsverband. We gaan dat misschien moeten afschaffen om het aantal samenwerkingsverbanden te doen dalen. Verschillende van die problemen zijn daar aan bod gebracht door een aantal lokale besturen. Dat uw administrateur-generaal daarvan niet op de hoogte is, is natuurlijk mogelijk: ik kan het enkel vaststellen op de werkvloer. Collega's die aanpassingswerken moeten doen aan geklasseerde gebouwen weten dat het geen alleenstaand feit is voor de herdenking van de Grote Oorlog. Er doen zich vaker problemen voor. Nu gaat het specifiek over een discussie tussen twee van uw eigen administraties, meer bepaald Toerisme Vlaanderen en Onroerend Erfgoed. Ze raken het dus niet eens over hoe dossiers moeten worden aangepakt of ingediend en over hoe we naar een aanbesteding kunnen gaan.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het mogelijk maken van interimarbeid bij de Vlaamse overheid

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, sinds enkele dagen wordt er op federaal niveau actie ondernomen om interimarbeid toe te laten bij de diverse overheidsniveaus in België. Dat gebeurt mede in uitvoering van een Europese richtlijn van 2008. Ik denk ook wel dat het

nodig is. Als CD&V staan wij erachter dat interimarbeid ook bij de overheden wordt toegelaten. Ik denk aan kostenefficiëntie. De Vlaamse gemeenten zijn vragende partij. Ook de VVSG staat erachter. Samen met Griekenland zijn we trouwens nog het enige land in Europa dat het niet toelaat. Ik denk niet dat Griekenland vandaag een goede referentie is. Er zijn dus redenen genoeg om actie te ondernemen.

Ik weet dat het eerst een federale bevoegdheid is, om een wet te maken en het kader te scheppen. Daarna kunnen de deelstaten daarop inspelen. De minister-president heeft het altijd over een copernicaanse omwenteling: de deelstaten moeten hun wensen kenbaar maken en dan moet het federale niveau volgen, ten dienste van de deelstaten. Dit kan een mooi voorbeeld zijn, als vanuit de deelstaten duidelijke signalen worden gegeven dat onze lokale besturen, met de VVSG op kop, vragende partij zijn. Voor ons kan het ook een bijkomend flexibel element zijn in het politieke personeelsbeleid van de Vlaamse overheid.

Minister, hoe staat u daar tegenover? Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering? Kunt u het standpunt mee ondersteunen om interimarbeid mogelijk te maken binnen de Vlaamse overheid en de lokale besturen? Kunt u op die manier een duidelijk signaal geven aan de Federale Regering om werk te maken van dat kader?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van den Heuvel, ik ben het met u eens, zowel inhoudelijk als over de copernicaanse omwenteling die we nodig hebben. Het probleem is inderdaad dat de Vlaamse overheid maar ook de lokale besturen geen beroep kunnen doen op uitzendarbeid om twee redenen. Er is een wet op uitzendarbeid van 1987 waar een uitvoeringsbesluit moet bij genomen worden dat er nog altijd niet is.

De tweede hinderpaal is het algemeen principe koninklijk besluit (APKB) dat ons verbiedt om een beroep te doen op interimarbeid. We mogen volgens het APKB alleen met statutairen en contractuelen werken. We zijn al lang vragende partij om die situatie te wijzigen. Zoals u zegt, is er een Europese richtlijn die zegt dat een staat geen beperkingen mag opleggen aan interimarbeid tenzij om redenen van veiligheid, gezondheid, misbruik enzovoort. Daar zijn we het natuurlijk allemaal over eens. Die richtlijn moest federaal worden omgezet tegen 5 december 2011. Dat is niet gebeurd. Ik ben blij dat de staatssecretaris zegt dat hij er werk van gaat maken. Het wordt tijd, want de wet dateert van 1987.

De Vlaamse Regering heeft al in 2008 officieel aan de Federale Regering gevraagd om uitvoering te geven aan de wet van 1987. Eigenlijk moet ook het APKB worden afgeschaft. Als het uitvoeringsbesluit er komt en het APKB overeind komt, kunnen wij wel maatregelen nemen, maar riskeren we weer procedures. De Raad van State heeft al gezegd dat het niet kan dat de federale overheid zelf beslissingen neemt en dan maatregelen neemt die er mee in strijd zijn. Ik zou zelf ook liever die procedures vermijden. Om wel te zijn, zou men dus ook het APKB moeten aanpassen op federaal vlak. We hebben dat laten weten en het staat ook in de beleidsnota.

Ik zal nog eens aan de staatssecretaris laten weten dat we dat steunen en naar de timing vragen om toe te laten dat, waar nodig, wij onze besluiten daar tijdig op kunnen laten inspelen.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord.

Ik ben blij dat de Vlaamse Regering dat signaal geeft. Het is goed dat ook de deelstaten vragen om er werk van te maken. We worden ook een beetje opgejaagd door de lokale besturen. Daar is soms een ambigue situatie. Sommige maken er gebruik van en zitten in de grijze zone omdat er dus wel uitzonderingen mogelijk zijn.

Ik ben blij dat u bij de federale overheid aan de deur gaat kloppen met de duidelijke stelling dat Vlaanderen akkoord gaat en vragende partij is om interimarbeid bij de overheid toe te laten.

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Voorzitter, minister, ik zou me graag aansluiten bij de vraag van de heer Van den Heuvel. Het is voor onze gemeentebesturen heel belangrijk om interimarbeid te kunnen gebruiken. Er zijn zoveel voordelen aan en het kan alleen maar bijdragen tot een beter bestuur. De meeste gemeentebesturen zitten er echt op te wachten. Als een gemeentebestuur het toch onwetend gedaan heeft, dan komen er zelfs klachten vanuit de vakbonden, wat ik zeer betreurt. Ik vind het ook onbegrijpelijk dat we nog in die situatie zitten.

Ik zou me graag aansluiten bij het verzoek om met z'n allen een oplossing te vinden.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Voorzitter, minister, ik zou nog een aantal elementen willen toevoegen aan dit debat. Werkzoekenden die aan de slag willen gaan bij de overheid, zijn vooral op zoek naar een uitdagende job, maar ook naar werkzekerheid. Ik ben dan ook van oordeel dat het aan de overheid is om als een betrouwbare werkgever het goede voorbeeld te geven. We moeten werknemers een job geven die uitzicht geeft op een toekomst waarop ze hun leven kunnen uitbouwen. Het hebben van een stabiele job is een van de pijlers.

Ik stel ook vast dat het systeem van interimarbeid een duur systeem is voor de werkgever. Dat heb ik in dit debat nog niet gehoord.

Tot slot stel ik ook vast dat interimarbeid in de privésector dikwijls ook oneigenlijk wordt aangewend, en dat dit soms ook leidt tot misbruiken. Ik wil u dus vragen er toch over te waken dat de overheid die misbruiken niet overneemt.

Minister Geert Bourgeois: Ik meen dat de heer Gysbrechts het ook eens is met wat de heer Van den Heuvel vraagt. Ze zitten op dezelfde golflengte.

Mijnheer De Loor, u bood een aantal elementen aan die me niet in strijd lijken met wat wordt beoogd met die uitzendarbeid. Ik – en naar ik aanneem iedereen – ben het natuurlijk met u eens dat er geen misbruik van mag worden gemaakt. Ik ben daar ook niet bang voor. Zoals u zelf zegt, is dit een duur systeem. Ik kan me dus niet voorstellen dat onze leidend ambtenaren of lokale besturen een beroep zullen blijven doen op een uitzendkracht om een functie in te vullen die duurzaam en van onbepaalde duur is. Dat kan niet de bedoeling zijn. Trouwens, op dat moment zouden de vakbonden daar ook wel tegen reageren, meen ik.

Ik kan de verwachtingen of de eigenschappen als werkgever die u de overheid toedicht, alleen maar onderschrijven. Wij moeten betrouwbaar en duurzaam zijn. Wij moeten kwaliteit garanderen voor die mensen. De beide lijken me echter niet onvereenigbaar. Zoals de heer Gysbrechts ook zegt, is uitzendarbeid er precies om in onvoorziene omstandigheden, zoals een plotse ziekte, het plots wegvallen van een titularis, een functie die echt moet worden bemand, meteen opnieuw te kunnen laten uitoefenen door iemand die daarvoor gekwalificeerd is. Als er een lange procedure moet worden doorlopen, zoals de overheid dat moet doen bij aanwervingen, raakt men hopeloos achterop en kan het enkele maanden duren voor de geschikte persoon er is. Het ene is echt niet in tegenstrijd met het andere.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, u hebt wijze woorden gesproken. Het kan natuurlijk niet de bedoeling zijn, ook niet voor CD&V, dat interimarbeid een duurzame vorm van tewerkstelling wordt bij de Vlaamse overheid of de lokale besturen. Het is echter een instrument om flexibel te gebruiken. Ik denk dat we allemaal volwassen genoeg zijn om dat instrument oordeelkundig te gebruiken. Daarom wil ik u aanmoedigen om aan te kloppen bij de federale overheid met de boodschap dat Vlaanderen dat een goede maatregel zou vinden.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Wim Van Dijck tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de gedeeltelijke vernietiging van het Vlaams Archiefdecreet door het Grondwettelijk Hof

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Voorzitter, minister, geachte leden, op 3 mei jongstleden heeft het Grondwettelijk Hof een arrest gevelde over de beroepen tot vernietiging van het Vlaams Archiefdecreet. Dat arrest was voor ons helaas niet zo positief: het heeft immers substantiële delen van dat decreet vernietigd. Ik herinner u eraan dat het beroep destijds werd ingesteld door een vereniging van Franstalige archivariissen, maar ook, en nog veel belangrijker, door de ministerraad van de vorige Federale Regering, die deze kwestie blijkbaar een lopende zaak van eerste prioriteit heeft gevonden.

Het arrest heeft die delen van het decreet vernietigd die betrekking hebben op het statische archief van gemeenten, OCMW's, provincies, polders en wateringen en erediensden. Dat beroep was niet zozeer ingesteld omdat men bekommerd was over een goede archiefvorming of een goed archiefbeheer, maar veeleer omdat men de bevoegdheid van Vlaanderen in deze zaak betwist.

Nu was die bevoegdheidskwestie eigenlijk van in het begin aan de orde. Minister, uit de memorie van toelichting en de bespreking blijkt dat u omstandig hebt beargumenteerd dat volgens u het decreet geen bevoegdheidsoverschrijding betekende en dat, indien dat wel het geval zou zijn, dat geoorloofd was, omdat die overschrijding voldeed aan de voorwaarden van artikel 10 van de Bijzondere Wet van 1980. Ik kan u daar nog altijd in volgen. Ik meen dat u steeds gelijk hebt gehad. Helaas hebben we in dezen geen gelijk gekregen. Het is de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen (VVBAD) geweest die de alarmklok heeft geluid, die terecht heeft gesteld dat het Vlaamse cultuurerfgoed eigenlijk bedreigd was en die heeft opgeroepen tot politieke actie.

Minister, wat is uw reactie op de gedeeltelijke vernietiging van het Vlaams Archiefdecreet? Zijn u en de Vlaamse Regering bereid deze kwestie aanhangig te maken bij het Overlegcomité?

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Dijck, ik deel uw analyse en uw ontgoocheling. Dat arrest is inderdaad een kwalijke zaak voor het archiefbeleid in het algemeen. Het gaat over een bevoegdheidskwestie, maar het leidt tot ongerijmdheden en kafkaïaanse toestanden. Ik geef een voorbeeld. Wij blijven bevoegd voor het levende, semi-statische archief, zeg maar tot dertig jaar, van de lokale besturen. Zodra het na dertig jaar statisch archief wordt, gelden de federale kwaliteitscriteria. Notulen van het schepencollege zullen onderhevig zijn aan twee normen.

Een ander voorbeeld is dat gemeenten een intergemeentelijke vereniging oprichten voor archiefbeheer. Het archief dat ze beheren zal, als het statisch wordt, onder de federale wetgeving vallen. Hun eigen archief van hun eigen werking zal onder de Vlaamse regelgeving vallen, en dat gaat in tegen alle principes van het archiefbeheer. Archivarische documenten en fondsen moeten onder één regel, één kwaliteitsnoemer vallen. Dat is een triest gevolg van dit arrest.

Over het Vlaamse culturele erfgoed zal de rijksarchivaris bevoegd zijn. Er zijn dus ongerijmdheden bij de vleet. Ik hoop dat we dit kunnen oplossen. Mijn archiefdienst heeft een onderhoud gevraagd met de rijksarchivaris om te komen tot een aantal praktische regelingen die nodig zullen zijn. Ik kaart dit aan bij de Vlaamse Regering om een standpunt in te nemen, om uit te zoeken welke actie we kunnen ondernemen. Desgevallend moeten we nagaan of we het Vlinderakkoord kunnen doorbreken, want er is natuurlijk een arrest van het Grondwettelijk Hof. Niemand heeft belang bij een situatie waarin zo'n verdeeld beleid zou moeten worden toegepast op een en hetzelfde archief dat wordt beheerd door de lokale besturen, tot en met de erediensden, de provincies, de intercommunales enzovoort.

De heer Wim Van Dijck: Minister, ik roep nogmaals op tot actie van de Vlaamse Regering, eventueel en graag agendering op het Overlegcomité. Ik hoop dat u uw collega's in de Vlaamse Regering daarvan kunt overtuigen. Het zal niet gemakkelijk zijn.

Wat mij bijzonder stoort in deze kwestie, is dat we zo goed als kamerbreed een decreet goedkeuren, en dat twee partijen die voor hebben gestemd, middels hun vertegenwoordigers in de federale overheid dit Archiefdecreet finaal in de wielen rijden. Dat is van een politieke schizofrenie die grenst aan het onwaarschijnlijke. Ik vraag me af hoe de collega's van Open Vld en CD&V dit gaan uitleggen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Ik wil even verwijzen naar mijn uiteenzetting bij de bespreking van het decreet. Ik heb er toen op gewezen dat er een bevoegdheidsprobleem rees en dat impliciete bevoegdheden een theorie is om sommige zaken te regelen. Mijn vraag was of dat desondanks niet tot betwistingen zou leiden.

De geschiedenis heeft me op dat punt gelijk gegeven, want het was voorspelbaar dat de federale overheid met argusogen naar de Vlaamse initiatieven keek. Niettemin was dit decreet een heel goede aanzet om een modern totaalconcept te geven voor het hele Vlaamse archiefwezen. Het was een heel goede poging om tot een coherent archiefbeleid te komen, ook voor de lokale besturen. We zijn gestoten op een aantal rechtsregels. Men kan een bestuur moeilijk verwijten naar de rechtbank te trekken als het meent dat er regels geschonden zijn. Daarvoor dient het Grondwettelijk Hof. Het is in ons aller belang de arresten van het Grondwettelijk Hof te respecteren.

Minister, hoe gaat u de onzekerheid kunnen wegnemen die leeft bij sommige lokale besturen? U hebt gezegd dat u contact zult nemen met de rijksarchivaris. Ik had daar destijds in mijn betoog op aangedrongen. Hoe ziet u dat precies? Hoe gaat u de commissie informeren over de contacten die u zult hebben? Welke mogelijkheden ziet u om via het Overlegcomité hierover met de federale ministers te overleggen?

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Minister, had u eigenlijk niet kunnen voorzien dat het Grondwettelijk Hof hier zou op reageren? U hebt in het parlement zelf het volgende gesteld: "In de eerste plaats is deze bevoegdheidsoverschrijding noodzakelijk om de eigen bevoegdheid te kunnen uitoefenen. De weerslag op de eventuele federale bevoegdheid is marginaal, in die zin dat de decreetgever niet raakt aan de organisatie van het Algemeen Rijksarchief en het Rijksarchief in de provincie." Had u die reactie van het Grondwettelijk Hof dan niet kunnen voorzien?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ook wij delen de ontgoocheling van de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen, aangezien die uitspraak van het Grondwettelijk Hof inderdaad een zeer centralistische benadering tentoonspreidt. De Algemeen Rijksarchivaris krijgt eigenlijk toezicht op onze lokale, regionale archieven. Het federale niveau mag met andere woorden bepalen wat Vlaams cultureel erfgoed is en wat niet. Het breekt de ruggengraat van ons nieuw, Vlaams decreet. Minister, u gaf een aantal absurde voorbeelden.

Minister, ik hoop net zoals mijn collega's dat de Vlaamse Regering het initiatief neemt om de Federale Regering – federaal minister van Wetenschapsbeleid Magnette – tot inkeer te brengen en ervan te overtuigen dat niemand gebaat is bij de absurde situatie waarin we nu verkeren. We weten dat Brussel en Wallonië geen vragende partij zijn om die bevoegdheden uit te oefenen. Vlaanderen is dat in elk geval wel.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, ik deel de opmerking van de heer De Gucht, die zegt dat wij daar waarschijnlijk toch wat slordig in te werk zijn gegaan en niet goed hebben onderzocht of wij daar wel degelijk bevoegd voor waren.

Ik maak de parallel met twee andere zaken uit Onderwijs. Pas nu, na zoveel jaren, ontdekt Vlaanderen dat het bijvoorbeeld bevoegd is om de pensioenregeling van de ambtenaren en de professoren zelf te regelen. Jarenlang waren wij van mening dat dat een federale bevoegdheid was. Dat moet juridisch dus beter worden onderzocht.

Langs de andere kant zitten we hier duidelijk met een voorbeeld van wat mijn collega, professor Matthias Storme, contrafederalisme noemt: ons systeem is zo georganiseerd dat we elkaar tegenwerken in plaats van goed te functioneren.

De heer Kennes, die dat terecht aanhaalt, wil ik erop wijzen dat zijn partij in de Federale Regering zit en dat hij er misschien voor kon zorgen dat zijn federale collega's op dat vlak het Vlinderakkoord openbraken zodat die zaak kon worden vermeden. Nu zitten we voor lange tijd in het slop.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, ik wil tegenspreken dat wij hier slordig in te werk zouden zijn gegaan of dat we dit niet zouden hebben onderzocht. Het citaat dat de heer Kennes heeft gebracht over zijn eigen bijdrage in de plenaire vergadering of in de commissie, bewijst toch dat we daar ernstig over hebben gedebatteerd. We wisten natuurlijk dat daar discussie over bestond. We hadden het advies van de Raad van State. Alleen hebben we gezegd dat we ons beroepen op onze impliciete bevoegdheid, dat we bevoegd zijn voor ons eigen archief en voor het levend archief, het semistatisch archief van de lokale besturen. In één adem vinden wij dat wij, zonder dat we daarbij schade toebrengen aan een ander niveau, ook bevoegdheid kunnen uitoefenen over het statisch archief van de lokale besturen. Dat is de theorie van de impliciete bevoegdheden, die al herhaaldelijk, ook door het Grondwettelijk Hof, aanvaard en toegepast is.

Mijnheer Bouckaert, we waren des te meer in die mening gesterkt omdat we sinds de Lambermontakkoorden de bevoegdheid hebben over de lokale besturen. Daar zit toch een zeker logica in. Je geeft instructies en zegt hoe al die zaken moeten worden geregeld, in de levende materie, door de colleges, de gemeenteraad, de kerkfabrieken enzovoort. Het is toch logisch dat je dan ook bevoegd bent voor het geheel, de hele cyclus. We hadden dus goede hoop dat onze argumenten zouden worden gevolgd. Dat was echter niet zo. We leven in een rechtsstaat. We moeten dus rekening houden met de uitspraak van het Grondwettelijk Hof. Zoals ik al zei, zullen we zoeken naar een oplossing.

We hebben een afspraak gemaakt met de Rijksarchivaris. We hebben aangedrongen om dat gesprek zo vroeg mogelijk te laten plaatsvinden, maar het lukt pas in juni. We zullen een aantal praktische zaken moeten regelen, in afwachting van een politieke regeling.

Ik ga verder – maar dat moet ik nog op de ministerraad brengen – voorstellen om actie te ondernemen om tot een oplossing te komen met de federale overheid. Uiteraard wil ik dat het liefst in de lijn ligt van wat wij in dit parlement op het oog hadden met het Archiefdecreet, dat een modern decreet is waar behoefte aan bestond, maar waar we wat achterstand in hadden.

Ik herhaal dat dit geen communautaire discussie is. Het is een slechte zaak dat op een en hetzelfde moment, wanneer het archief van status verandert, twee regelgevingen op dat archief van toepassing zijn. Los van wat men over de staatshervorming denkt, zal iedereen het daarmee eens zijn. Laten wij hopen dat er een oplossing uit de bus komt.

De heer Wim Van Dijck: Voorzitter, minister, collega's, ik heb drie zaken geleerd. Een: deze ene keer hebt u overschot van gelijk. Twee: politieke schizofrenie is niet behandelbaar, en zelfs wat besmettelijk, nietwaar mijnheer Bouckaert. Drie: in dit land is alles communautair. Vlaanderen is met handen en voeten gebonden wat betreft zijn bevoegdheden.

Dus ook het Vlaams cultureel erfgoed is er ten zeerste mee gebaat dat dit onzalige koninkrijk zo snel mogelijk wordt opgedoekt. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Steve D’Hulster tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het blijvend aantal verkeersslachtoffers door dodehoekongevallen en concrete stappen om het vrachtverkeer van de zwakke weggebruikers te scheiden

De voorzitter: De heer D’Hulster heeft het woord.

De heer Steve D’Hulster: Voorzitter, minister, collega’s, ik heb drie dochters, en ben dus zeer bang voor het moment dat de pubertijd aanbreekt. Maar waar ik nog meer bang voor ben, is het moment waarop zij voor het eerst met de fiets alleen naar school zullen gaan. Het verkeer zit vol gevaren, en de strijd tussen een zachte weggebruiker en een vrachtwagen is erg ongelijk. Als er iets gebeurt, zijn de gevolgen bijna altijd zeer ernstig. In veel gevallen kennen ze een dodelijke afloop. De afgelopen jaren is er veel gebeurd om de dode hoek te verkleinen. Er zijn spiegels aangebracht en opleidingen georganiseerd, door zowel de sector als de overheid. Er zijn ook infrastructurele aanpassingen gebeurd.

Maar de beste maatregel om dodehoekongevallen aan te pakken, is nog altijd zachte weggebruikers en vrachtwagens zo veel mogelijk scheiden. In Vlaanderen is het zo dat op dat punt in veel wijken, schoolomgevingen en dorpskernen het schoentje knelt. Het vrachtroutenetwerk gaat al een tijdje mee en gaat erop vooruit. Kunt u ter zake een stand van zaken schetsen? Voorziet u ter bevordering van de veiligheid in extra maatregelen om die twee vervoersmodi uit elkaar te halen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, collega’s, ik heb zelf een zoon en een dochter, en die rijden met de fiets. Ik geef wat duiding bij het onderzoek. Op mijn verzoek onderzocht het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid (BIVV) voor het eerst 135 verkeersongevallen waarbij een vrachtwagen en een zwakke weggebruiker zijn betrokken. Die ongevallen gebeurden tussen 2000 en 2010, en het gaat om afgesloten gerechtelijke dossiers, waarover dus geen discussies meer bestaan. De BIVV focuste zich op de oorzaken van de ongevallen.

De resultaten zijn opmerkelijk: de helft van de ongevallen zijn dodehoekongevallen. Dat verbaasde mij. Ik heb mij dan laten informeren, en men zegt mij dat er effectief nog veel kwetsbare zones zijn. Wij investeren volop in afgescheiden fietspaden, maar dat kan niet overal: in stadscentra moeten winkels worden bevoorrad, en die vrachtwagens gebruiken in dat geval niet het vrachtroutenetwerk.

We moeten op drie fronten werken. Eerst en vooral is er de vrachtwagensector zelf. Men is zich daar bewust van het probleem. Chauffeurs moeten goede opleidingen krijgen en moeten de moeite doen om naar onze spiegelafstelplaatsen te gaan om er hun spiegels correct te laten afstellen. De tweede groep bestaat uit de scholen en uit de weggebruikers zelf. We zien dat de kwetsbaarste groepen de kinderen en jonge mensen tussen 10 en 20 jaar en de senioren zijn. Zij moeten ervoor zorgen dat ze gezien worden. Ten derde is er de overheid. Op de kruispunten waar gemengd verkeer onvermijdelijk is, moeten wij – en dat ben ik, maar dat zijn ook de lokale besturen – nog veel drastischer investeren in fietssluisen, waarbij je de fietsers voor de vrachtwagen zet, en in verkeerslichtenbeïnvloeding, waarbij de zwakke weggebruiker bij een rechtsafslaande beweging eerst die beweging mag maken en dan pas het andere verkeer.

Er zijn een aantal aanbevelingen gemaakt. Wij bekijken nu hoe wij deze op de efficiëntste en snelste manier kunnen implementeren. Dit is niet alleen een zaak van de Vlaamse overheid

maar ook van de lokale besturen. Ongevallen gebeuren vaak op de plaatsen waar het verkeer nog gemengd is.

De heer Steve D'Hulster: Minister, dank u voor uw antwoord. Het is een heel goede zaak dat er een diepteonderzoek is gebeurd over dit thema. De resultaten tonen aan dat het zeer nuttig is.

Ik heb in uw antwoord nog niets gehoord over de beschikbare technologische middelen om de dode hoek te verkleinen. Wilt u daarin, samen met de sector, nog stappen zetten?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Minister, wij steunen zeker ten volle de pistes die u bewandelt om dergelijke knelpunten op te lossen: uw zwartepunten- en fietspadenprogramma en uw sensibiliseringsacties zijn hoogst noodzakelijk om dergelijke ongevallen te vermijden. De hier geanalyseerde ongevallen dateren van de periode 2000-2010. De campagnes met betrekking tot de spiegelafstelplaatsen en het opzet van die afstelplaatsen: dat is pas in 2009 echt van start gegaan. Ik ben zeer benieuwd om te weten of er in die ongevallen een verschil in cijfers en oorzaken is tussen de periode 2000-2009 en de periode 2009-2010. Want daarop is toch sterk ingezet. Op basis daarvan moeten we kunnen concluderen of we die inspanning moeten voortzetten en eventueel nog intensifiëren.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Minister, u sprak over dat onderzoek. Ik vond dat bijzonder interessant. Maar ik zou graag weten op welk moment de meeste van die ongelukken gebeuren. Gebeuren ze op het ogenblik dat het licht van rood naar groen springt en de fietser rechts van de vrachtwagen staat? Dan is er een eenvoudige oplossing – al is het nooit eenvoudig –: dan zou u de sluisen kunnen privilegiëren of eventueel op het fietspad een soort van witte streep aanbrengen op 10 meter van de lichten. Dat is een vrij eenvoudige ingreep. Of gebeuren die ongevallen ook als het verkeer aan het rijden is en er een vrachtwagen plots naar rechts draait en daarbij een fietser meesleurt?

Minister, u weet dat ik van praktische oplossingen voor moeilijke problemen houd. De ideale oplossing is het aanpassen van de fietspaden. U weet ook dat ik van verkeerstekens houd. Kunnen wij in afwachting op die plekken waar er veel ongevallen zijn gebeurd, dus op specifieke zwarte punten, niet een zeer indrukwekkend verkeersteken, met een doodshoofd of zo, plaatsen? Dat zou duidelijk moeten maken dat er een gevaarlijk punt aankomt – en ik refereer weer aan het knooppuntensysteem waar er op gevaarlijke punten waarschuwingen staan voor fietsers.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Minister, het resultaat van de studie, dat nog bijna de helft van de ongevallen tussen vrachtwagens en zachte weggebruikers te wijten is aan de dode hoek, heeft mij verrast. Ik vond dat een hoog cijfer.

We weten allemaal dat u heel hard inzet op de veiligheid van fietsers via veilige fietspaden, afgescheiden fietspaden, verkeerseducatie in de scholen en de spiegelafstelplaatsen. Ik zou ter aanvulling van de vragen van de collega's graag willen weten of de spiegelafstelplaatsen en het afstellen van de spiegels voldoende resultaat boeken. Moet er eventueel worden geïnvesteerd in bijkomende uitrusting zoals camera's op vrachtwagens? Zijn er nog elementen die moeten of kunnen bijdragen aan de veiligheid? Volstaan de spiegels qua uitrusting om ongevallen te vermijden?

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik begrijp de insteek van onze goede collega D'Hulster, ik heb zelf ook vijf kinderen, drie jongens en twee meisjes, en ik ben ook heel ongerust als ze de baan op gaan.

Maar ik weiger om in dezen alleen de vrachtwagensector te demoniseren. De vrachtvervoersector is zich heel goed bewust van het gevaar die hij op de weg creëert en doet de nodige inspanningen om dat gevaar te temperen.

Er is wel een andere vervoerstak die in dezen mee verantwoordelijk is voor heel wat dodelijke en zware ongevallen: ons eigen openbaar vervoer. Niet langer geleden dan gisteren is er weer een dodelijk ongeval gebeurd in mijn eigen stad. Een tram heeft een voetganger, een zwakke weggebruiker dus, aangereden. De nonchalance van sommige bestuurders van het openbaar vervoer is minstens even dodelijk als wat de heer D'Hulster de vrachtwagensector aanwrijft.

Ik zou niet willen stigmatiseren. Ik zou als er een probleem is, ervoor willen pleiten om het in alle openheid te bekijken en ook onze eigen verantwoordelijkheid mee op te nemen.

Minister Hilde Crevits: De studie heeft niet tot doel iemand te stigmatiseren. Ik heb zelf, voor het eerst, gevraagd aan het BIVV om een ongevalanalyse te doen van een aantal ongevallen tussen vrachtwagens en zwakke weggebruikers, fietsers en/of voetgangers. Jaarlijks gebeuren er nog altijd vijftig dodelijke ongevallen tussen vrachtwagens en zwakke weggebruikers en ik wilde wel eens weten wat de oorzaken daarvan zijn en op welke manier we kunnen remediëren.

De resultaten hebben me ook verrast, dat heb ik al gezegd. Plusminus de helft van de ongevallen is te wijten aan de dode hoek. Ik wil toch ook de inspanningen die vandaag worden geleverd, en waarnaar meerdere sprekers hebben verwezen, wat duiden. De vrachtwagensector zelf is zich heel goed bewust van dit probleem. Twee dagen geleden was ik in Moerbrugge, in de duizendste school die werd bezocht door de vrachtwagensector en waarbij aan kinderen wordt aangeleerd op welke manier ze ervoor kunnen zorgen dat ze worden gezien door een vrachtwagen. Er werd gevraagd of de spiegels volstaan. Als de spiegels goed afgesteld zijn, kan de bestuurder een fietser naast de vrachtwagen zien. De fietser zelf heeft er belang bij om in die spiegel te kijken en om oogcontact te zoeken met de chauffeur. Er wordt aan de kinderen echt wel aangeleerd hoe ze hier op een goede manier mee moeten omgaan.

Hoe gebeuren de ongevallen het vaakst? Het links afslaan is geen probleem. Het probleem ontstaat bij een vrachtwagen die, al dan niet bij een verkeerslicht, de beweging naar rechts maakt. Als een fietser blijft staan naast de vrachtwagen die draait, dan maait de vrachtwagen de fietser als het ware weg door het maken van de draaibeweging. Het is onwaarschijnlijk om te zien. Blijven staan naast een vrachtwagen heeft geen zin, de fietser is een vogel voor de kat. De fietser moet zorgen dat hij een goede positie inneemt.

Ik kom tot de oplossingen. Ik dacht dat als we overal, bij alle verkeerslichten in Vlaanderen, fietssluisen zouden maken, het probleem opgelost zou zijn, maar dat is niet helemaal juist. Als de fietser uiterst rechts van de fietssluis gaat staan en hij een gelijktijdig startschot krijgt aan de lichten, bestaat de kans dat hij toch in die minder goed zichtbare hoek van de vrachtwagen geraakt. We zouden eigenlijk de meest rechtse meters van de fietssluis niet mogen gebruiken om er zeker van te zijn dat de zichtbaarheid goed is, maar dit wordt verder bekeken.

Opvallend is dat de ongevallen die werden geanalyseerd, niet speciaal 's ochtends vroeg of 's avonds laat, wanneer het donker is, zijn gebeurd, maar tijdens de dag bij normaal verkeer en zonder speciale omstandigheden. Vooral de rechtsafslaande beweging is de gevaarlijkste als beweging als het gaat over dodehoekongevallen.

Mijnheer Van Der Taelen, ik weet niet of het met of zonder lichten gebeurt. Ik ken de studie niet van buiten, het is een vrij lijvige bundel. Hij zal ter beschikking worden gesteld. Het blijkt in elk geval dat met goed afgestelde spiegels en alert gedrag veel kan worden vermeden. Toch zijn er nog ongevallen.

Mevrouw Jans, ik kan geen analyse maken tussen het oude en het nieuwe. Ik kan dat nu niet uit het hoofd. De grote campagnes die we sinds een jaar of twee voeren, zouden vruchten moeten afwerpen. Ik heb zo'n educatieve les gezien. Heel wat bedrijven zijn geïnteresseerd in die spiegelafstandplaatsen. Het is wel van belang dat ze gebruikt worden. Spiegels hebben geen enkel nut als ze niet correct afgesteld zijn. Ze kunnen het zicht wel op een aanzienlijke manier vergroten.

Er zijn twee soorten technologie, mijnheer D'Hulster en mevrouw Smaers. Er is de technologie die ervoor moet zorgen dat de vrachtwagens niet in de stadscentra rijden als ze er niet moeten zijn. Ik denk aan de gps-toepassing. Dat is nog een zeer groot probleem vandaag. Niet langer dan een paar weken geleden werd ik er nog persoonlijk mee geconfronteerd. Op dat punt moeten we echt proberen tot een consensus te komen met de providers. Dan zijn er de sensoren die lawaai maken als er fietsers in de buurt zijn. Daar wordt volop overleg rond gepleegd. Ik denk dat dat past in een mogelijke sensibilisering in de toekomst.

Mijnheer Penris, u haalt het openbaar vervoer aan. De studie van het BIVV was echt wel gericht op de vrachtwagensector en het analyseren van die ongevallen. Ik vind het belangrijk dat we daar proberen concreet mee om te gaan. De ongevallen met trams worden ook geanalyseerd. Er wordt gezocht naar de oorzaken. Ik vind het voorbarig om nu een schuldige aan te duiden. Het onderzoek heeft zich nu niet op het openbaar vervoer toegespitst, maar op de vrachtwagens.

De heer Steve D'Hulster: Mijnheer Penris, ik denk niet dat ik iemand gestigmatiseerd heb, behalve mijn dochters misschien een beetje. Ik wil nog eens de puntjes op de i zetten.

Het dodehoekongeval is een nachtmerrie voor fietsers, ouders en ook voor de vrachtwagenchauffeurs. Ik ben ervan overtuigd dat de sector daar al jaren heel bewust mee bezig is en zelf heel veel maatregelen rond neemt. We moeten dat als overheid ook doen, op twee vlakken. Ten eerste moeten we de zichtbaarheid zo groot mogelijk maken door alle hulpmiddelen die we hebben: de spiegels, de infrastructurele aanpassingen, de technologie en de opleidingen. Ten tweede moet het voor ons een prioriteit blijven die twee vervoermiddelen die toch een beetje met elkaar vloeken, de zachte weggebruiker en de transportsector, zoveel mogelijk uit elkaar te houden.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Watteeuw tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over een alternatief voor de afgeschafte buslijnen van het avond- en nachtnet van De Lijn

ACTUELE VRAAG van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de overname van het geschrapte avond- en nachtaanbod van De Lijn door private partners

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Roegiers tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de regionale verschillen inzake laatavond- en nachtvervoer bij De Lijn

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister, dit is een zeer actuele vraag, want binnen enkele uren rijden in Gent de laatste nachtbussen uit. Gent, de grootste studentenstad van Vlaanderen, heeft dan nog openbaar vervoer tot 23 uur. Het gaat me om meer dan Gent, hoor. Ik wil Gent gewoon gebruiken als illustratie van een ondoordacht besparingsbeleid dat niet zoekt naar alternatieven. Minister, u hebt zelf in Gent gestudeerd. U kent het: het is een bruisende stad.

Maar wat zullen de gevolgen zijn van deze maatregel? Wie naar de laatavondfilm gaat met het openbaar vervoer, zal moeten kiezen tussen de plot van de film of te voet naar huis gaan. Wie naar de opera gaat met het openbaar vervoer, zal de slotaria moeten missen. Wie op restaurant gaat met het openbaar vervoer, zal het dessert moeten meenemen en opeten op de bus. Dat is toch geen doen, minister?

Het is dan ook logisch dat nogal wat gebruikers daartegen protesteren. Ook de stad Gent protesteert. Reizigersvereniging TreinTramBus protesteert en vraagt alternatieven. Dat is het minste wat men kan doen in een stad als Gent. Ik vergelijk even met drie willekeurige buitenlandse steden. Montpellier heeft 255.000 inwoners, dat is vergelijkbaar met Gent. Daar is nachtvervoer tot 24 uur in de week en tot 2 uur in het weekend. Almere in Nederland met minder dan 200.000 inwoners heeft openbaar vervoer tot 2 uur in de week en tot bijna 5 uur in het weekend. Aken in Duitsland heeft nachtvervoer tot 2 uur in de week en tot 4 uur in het weekend.

Minister, iedereen vraagt alternatieven voor deze besparing en voor de afschaffing van de nachtbussen. Komt er een alternatief en zo ja, wanneer?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Glaasje op, neem de bus. Dat is de slogan waarmee brouwerij Duvel Moortgat in Antwerpen mee voor een oplossing heeft gezorgd voor de negen nachtbussen die daar verdwijnen. Opvallend is dat die vraag om mee te sponsoren en een nachtaanbod mogelijk te maken, van De Lijn zelf kwam. In Gent verdwijnen vanaf morgen een aantal nachtbussen. Ook het laatavondaanbod wordt aangepast.

De stad Gent en De Lijn hebben de voorbije weken samengezeten om een oplossing te zoeken. Volgens de woordvoester van De Lijn zou er een oplossing in de maak zijn. De piste van sponsoring zoals in Antwerpen wordt niet uitgesloten.

Ik ben uiteraard heel benieuwd naar uw antwoord. Voor mij gaat het echter over het precedent. Vlaanderen heeft een heel goed uitgebouwd openbaarvervoersaanbod met De Lijn. Met de situatie in Antwerpen creëren we echter een precedent waarbij we private bedrijven betrekken bij een overheidsopdracht.

Op het eerste gezicht is daar niets vreemds aan en is dat een goede zaak voor alle betrokken partners, voor De Lijn, voor de bedrijven en voor de reizigers, en daar gaat het toch over. De reactie van de reizigersorganisatie TreinTramBus is duidelijk. Zij zijn tevreden met het aanbod en vinden het goed om de reizigers op die manier een volwaardig aanbod te garanderen. Toch moeten we de vraag durven te stellen hoever De Lijn mag gaan in het betrekken van private partners bij een belangrijke overheidsopdracht. De vraag is ook of daar voorwaarden aan gekoppeld moeten worden.

Minister, welke afspraken zijn er gemaakt tussen de Vlaamse overheid en De Lijn over de samenwerking met private partners om de nachtbussen te laten rijden?

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Minister, er komen nogal wat besparingen op ons af. Het is opvallend dat er grote provinciale verschillen zijn, zeker wat het nachtnet betreft. Zo hebben we in West-Vlaanderen, in de stad Oostende, een behoud van het nachtnet. Dat is ook het geval voor Vlaams-Brabant, in de stad Leuven en in de provincie Antwerpen, stad Antwerpen. Alleen De Lijn Oost-Vlaanderen heeft beslist om in Gent het nachtnet af te schaffen.

Minister, ik heb u daar de voorbije weken en maanden ongelofelijk veel vragen over gesteld, bijna op het stalken af. Ik word in het pleidooi voor het behoud van het nachtnet gevolgd door burgemeester Daniël Termont en Mobiliteitschepen Martine De Regge. Zij doen heel wat inspanningen om het nachtnet alsnog te redden. Vreemd is dat ondanks alle tumult daarrond, De Lijn al die tijd de deur op een kier heeft gehouden door te zeggen dat ze bezig was met een oplossing. Mijn hoop begint te groeien want ik heb vernomen dat er ook nog geen folders

zijn gedrukt voor De Lijn in Oost-Vlaanderen en Gent. Dat betekent dat er misschien een oplossing in de pijplijn zit. De Lijn houdt ons daar al een tijdje over in het ongewisse.

Morgen is 17 mei, Rerum Novarum of Onze-Lieve-Heer-Hemelvaart. De vraag is nu of er inderdaad een soort van deus ex machina komt en of dat er een tijdelijke dan wel definitieve redding komt van het nachtnet in Gent. Of zullen we de verantwoordelijkheid krijgen om het bruisende cultuurleven, nachtleven en uitgaansleven in Gent definitief te amputeren?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijn antwoord is kort: ja en ja. Er komt een oplossing voor het nachtnet in Gent. Er is inderdaad een verschillende behandeling tussen de verschillende steden. Er wordt ook in Gent aan een oplossing gewerkt. Niet langer dan een uur geleden, collega's, heb ik de bevestiging gekregen dat er een samenwerking komt tussen de stad Gent, De Lijn en een private partner.

De heer Filip Watteuw: Minister, het ging al een tijdje rond dat er inderdaad een oplossing zou komen en dat De Lijn dat zou bekendmaken op de dag dat de laatste nachtbussen rijden. Dat wordt nu bevestigd. Ik zou graag van u wat meer details vernemen. U zegt dat er een oplossing komt in de vorm van een samenwerking, maar ik zou graag weten wat die oplossing inhoudt.

De Lijn moest het inderdaad over een andere boeg gooien. Dat is duidelijk. We hebben het al voldoende over de kostendekkingsgraad gehad. De Lijn moet kijken waar het grootste potentieel aan reizigers is. Dan is het vreemd dat een stad als Gent zo getroffen werd. Men heeft die oefening daar dus niet gemaakt. Ik vind dat een foute bedrijfsvoering.

De heer Veli Yüksel: Minister, ik ben zeer blij dat er een oplossing is voor de nachtbussen in Gent. Ik kan begrijpen dat u daar op dit moment nog geen details over kunt vrijgeven. Rome is ook niet in één dag gebouwd. Wij moeten het gezond verstand gebruiken en de tering naar de nering zetten. We moeten bekijken wat voor de dienstverlening noodzakelijk is en wat de middelen zijn. Uiteraard moet er ook bij De Lijn bespaard worden. De andere provincies delen ook in de klappen. Er moet uiteraard met alle elementen en alle afwegingen rekening worden gehouden. Ik hoop dat de provincie Oost-Vlaanderen en de stad Gent daar op een eerlijke manier worden behandeld, maar we twijfelen daar niet aan.

De heer Jan Roegiers: Minister, bedankt voor het antwoord en de primeur die we hier officieel hebben mogen krijgen. Als het goed is, zijn we daar ook blij om. Ik ben blij dat parlementaire ijver ook soms beloond wordt. We zijn daar met een aantal mensen blijven voor ijveren en dat mag ook wel onderstreept worden. (*Gelach. Applaus*)

Tegelijk wil ik toch ook wat uitleg krijgen over wat die samenwerking met een private partner inhoudt. Is dat met een bierhandelaar, of is het met de taxisector? In het tweede geval ben ik daar in elk geval veel minder gelukkig mee dan ik nu zou laten blijken, want dat zou mijns inziens geen goede zaak zijn.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Ik stel vast dat de partijen die volgend jaar graag samen Gent zouden willen besturen, hier erg bezorgd zijn over het feit dat de nachtlijnen in Gent er niet meer zouden zijn. We worden hier geconfronteerd met een primeur, dat is juist, maar ik vraag mij af hoe het komt dat het zo lang heeft kunnen duren. De heer Roegiers stelt dat dit nu te danken is aan de parlementaire ijver, maar ik kan alleen vaststellen dat socialisten, zowel in de Federale Regering, de Vlaamse Regering als in de Gentse meerderheid al decennialang aan de macht zijn, en voorsnog niet hebben kunnen tegenhouden dat het zover is kunnen komen. Ook de stad Gent weegt dus duidelijk weinig op de besluitvorming.

Na heel veel trekken en sleuren komen we uiteindelijk tot de vaststelling dat er een oplossing is. Ik ben benieuwd wat die oplossing is, en of het inderdaad niet de oplossing van een taxibedrijf is, die al lang circuleert.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Voorzitter, ik wil mij zeer nadrukkelijk aansluiten bij de vraagstelling van mijn drie goede Gentse collega's en ook hun irritatie delen.

Het is goed, minister, dat u nu een oplossing hebt en dat u volmondig 'ja' kunt zeggen op het feit dat het laatavond- en nachtvervoer niet zal verdwijnen. Maar het is spijtig dat het brandje is ontstaan. We hadden het kunnen vermijden. Ik verklaar mij nader.

Open Vld dringt al lang aan op het heroriënteren van het beleid van aanbodgestuurd naar vraaggestuurd. Daar bent u het mee eens, minister, want dat hebt u al vaak bevestigd in de commissie. Als je naar een vraaggestuurd beleid gaat, geldt dat niet enkel voor het toewijzen van kredieten, maar ook voor het wegnemen. Als je moet besparen, moet je het minst besparen waar de vraag het grootst is. En waar is de vraag het grootst? Onder andere in een stad als Gent, natuurlijk, zeker als het gaat over laatavond- en nachtvervoer.

Minister, u laat De Lijn maatwerk toe bij het besparen, door de provinciale entiteiten dat te laten invullen, maar het gevolg daarvan is dat er een groot gevoel van onrechtvaardigheid ontstaat, omdat andere entiteiten hun steden wel hebben ontzien. Dat is niet gebeurd in Gent. Dat betekent andermaal, voorzitter, minister, dat de entiteit Oost-Vlaanderen zeer weinig respect heeft voor haar eigen hoofdplaats.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Met enige schroom als niet-Gentenaar wil ik toch iets opmerken, omdat ik het op een hoger niveau wil brengen. Minister, we hebben grondige discussies gehad over de besparingen bij De Lijn. Voor 2012 moest er 60 miljoen euro worden bespaard. Bij de voorstelling van de besparingsplannen in de commissie is al gebleken dat er nog een put van 10 tot 11 miljoen euro moest worden gevuld. De beslissing om de nachtbussen in Gent te laten bestaan, kan ik begrijpen, als dat inderdaad vraaggericht is en er dus voldoende vraag is naar die nachtbussen. Ik wil wel de kritische kanttekening maken dat we met dat verlies zitten bij De Lijn en dat we erop rekenen dat die put eind dit jaar gevuld zal zijn.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mobiliteit is mijn domein niet, maar ik heb kinderen die graag uitgaan in Gent en die heel blij zullen zijn met het nieuws. Ik wil toch van de gelegenheid gebruikmaken om de hypocrisie van links en extreemlinks in dit dossier aan te klagen. Het publieke vervoer, wat iets anders is dan door de staat gesubsidieerd of openbaar vervoer, is eenzijdig afhankelijk gemaakt van overheidsmonopolie De Lijn. Daardoor maak je het publieke vervoer eenzijdig afhankelijk van de budgettaire situatie van de Vlaamse overheid. Daardoor hebben we het ook afgeleerd om te denken aan private alternatieven, een echte markt voor publiek vervoer naast De Lijn. Gelukkig blijkt er in Gent nu een opening te zijn. Ik verwijs naar het model in Turkije, waar je een heel flexibel collectief vervoer hebt, dat door de privésector wordt georganiseerd, met de dolmuş.

Minister Hilde Crevits: Collega's, enkele weken geleden was er een vrij uitvoerige discussie in de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken van het Vlaams Parlement. Roger Kesteloot, de grote baas van De Lijn, is toelichting komen geven bij het besparingsplan, dat niet is opgelegd door de Vlaamse Regering, maar ontstaan is door fouten in de bedrijfsvoering, die ontdekt zijn door het bedrijf zelf. Ik wil dat daar op orde op zaken wordt gesteld. Daarover is iedereen het eens. Twee of drie jaar geleden hoorde ik enkel opmerkingen, zeker van Open Vld, over de bussen die allemaal leeg rondrijden. Dat moest efficiënter. Maar op het moment dat we beginnen te werken en hier en daar knippen, is het hek van de dam en staat iedereen met de armen omhoog te roepen dat we niets mogen doen.

Het nachtnet in Gent, collega's, zoals de heer Kesteloot zeer mooi heeft gezegd in de commissie, heeft voor het gebruikscijfer een dalend verloop. De heer Roegiers heeft daarop gezegd dat de cijfers dalen omdat er enkele jaren geleden een reorganisatie is gebeurd die niet

succesvol was. Dat heb ik besproken met de heer Kesteloot. Ik weet niet of dat juist is. Ik heb gestudeerd in Gent, maar toen deed ik nog alles met de fiets of te voet. Ik ben nooit ... Enfin, ik geef geen details. Het was voor 2007. (*Gelach*)

Als je zoekt naar een manier om het nachtnet rendabel te laten bestaan, moet het misschien op een of andere manier wat worden bijgestuurd. Men zegt dat het in Antwerpen wel lukt. Ik wil er wel op wijzen dat het in Antwerpen lukt dankzij een bijdrage van de stad. De stad, de private partner en de Vlaamse overheid zorgen daarvoor. Als je wil dat het nachtnet blijft bestaan, moet je samen met de stad zoeken naar iets dat haalbaar is. Die oefening was niet zo evident. Ik ben er persoonlijk niet bij betrokken. De Lijn is verzelfstandigd en moet het zelf doen.

Het is vers van de pers, maar men heeft mij vanmiddag bevestigd dat er een akkoord is tussen de stad Gent en De Lijn over de manier waarop het nachtnet kan blijven bestaan. Die overeenkomst met die private partner moet worden getekend. Als u mij vandaag vraagt wat er in die overeenkomst staat, wanneer die bus gaat rijden, of de bus blauwe, gele of groene bolletjes heeft, dan mag en kan ik dat niet zeggen. De Lijn en de stad Gent hebben aan die oplossing gewerkt en het is ook aan hen om daarover te communiceren.

Er is een actuele vraag aanvaard. Ik zal dus ook niet zeggen dat ik van niets weet. De communicatie van De Lijn is niet zo schitterend in dit dossier. Tot op vanmorgen stond er op de website van De Lijn dat het nachtnet afgeschaft wordt. Mijn haren stonden zeer hoog. Het is absoluut fout. Het is krakkemikkige communicatie en niet alleen in dit dossier; ik kan er nog een paar andere noemen.

Als u mij vraagt of er een oplossing is uitgewerkt, dan kan ik zeggen dat men mij dat bevestigd heeft. Ze zal zeer spoedig in detail gecommuniceerd worden. Er zal zelfs rekening worden gehouden met de opmerkingen die een paar weken geleden in de commissie Mobiliteit en Openbare Werken zijn gemaakt.

De heer Yüksel vraagt naar de grenzen. Ik heb geen nieuwe richtlijnen moeten geven aan De Lijn. Het is een perfect juridisch correcte samenwerking waarbij je boven op de basismobiliteit investeert met een derdebetalersysteem en reclame. Het gaat om productgebonden reclame op bussen die op een bepaald tijdstip zullen rijden. Dat kan perfect.

De communicatie zou dus zeer binnenkort gebeuren. Ik zeg ook dat er tot op heden niet goed is gecommuniceerd. Ik ben niet de woordvoerder van De Lijn. Ik heb mijn ongenoegen uitvoerig kenbaar gemaakt. Hebben ze een kans om het recht te zetten en er goed over te communiceren? Ja en dat zal moeten gebeuren door De Lijn en door de stad Gent, die trouwens zeer actief mee heeft gezocht naar een oplossing.

Ik herhaal het: als het nachtnet blijft bestaan, zal het ook rendabel moeten zijn en dus moeten die bussen ook rijden volgens een stramien zodat ze veel volk mee hebben om de dalende trend die er was, om te buigen.

Ik hoop dat ik een beetje mist heb laten optrekken, maar ik kan de mist niet meer laten verdwijnen. Het is aan De Lijn en de stad om samen de details kenbaar te maken op het ogenblik dat alle handtekeningen gezet zijn.

De heer Filip Watteuw: Minister, ook De Lijn moet orde op zaken stellen. Dat is duidelijk. Als ze dat doen, moeten ze dat doen voor de bedrijfsvoering, voor de timing van wat ze doen en voor de communicatie. Voor wat dat betreft, is het bij De Lijn wel abominabel. Dit is slechte communicatie, dit is slechte bedrijfsvoering omdat er nachtbussen worden afgeschaft waar er het meeste potentieel is. De Lijn Oost-Vlaanderen moet dringend orde op zaken stellen.

Minister, ik ben blij dat er een alternatief komt. Dat is goed nieuws. Maar ik hoop dat er in de toekomst bij De Lijn wel een en ander verandert.

De heer Veli Yüksel: Minister, uit Het Belang van Limburg van vandaag blijkt dat er aan de communicatie van De Lijn iets schort en dat er zeker werk van moet gemaakt worden.

Wat het mobiliteitsaanbod betreft dat Vlaanderen creëert, moet er worden gewerkt op basis van cijfers over vraag en aanbod. Besparingen moeten uiteraard rechtvaardig en evenredig zijn. De nachtbussen in Gent moeten uiteraard behouden blijven, uiteraard ook in functie van de vraag. Mijnheer Bouckaert, ik zal ook uw suggestie in overweging nemen om in Gent dolmuşvervoer in te richten. Ik zal vragen dat de burgemeester dat doet. (*Gelach*)

De heer Jan Roegiers: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat de mist deels is opgetrokken. Ook dat is goed. Ik sluit me graag aan bij de kritiek die de heren van Rouveroi en Watteeuw al hebben gegeven op De Lijn Oost-Vlaanderen. Daar loopt echt wel een en ander fout. Er moet orde op zaken worden gesteld.

Mijnheer Deckmyn, ja, er zijn socialisten in het stadsbestuur, in de Vlaamse Regering en de Federale Regering. Dankzij hen is het nachtnet gered, en met uw betoog hebt u alleszins uw overbodigheid bewezen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord

De heer Eric Van Rompuy: We hadden afgesproken in de commissie Financiën te zullen stemmen over het voorstel van resolutie houdende aanbevelingen betreffende de gebeurtenissen bij de Gemeentelijke Holding en Dexia. Dat was gepland voor 16 uur. Dat duurt maar een paar minuutjes. Ik stel voor dat we heel even naar boven gaan om die stemming te doen.

De voorzitter: Wilt u nu stemmen in de commissie?

De heer Eric Van Rompuy: Als iedereen daarmee akkoord gaat, willen we nog een kwartiertje wachten.

De voorzitter: Mijnheer Van Rompuy, er zijn nog twee vragen, en dan is dit afgehandeld.

De heer Eric Van Rompuy: Goed, maar zo weet iedereen dat we over een kwartier, als de vragen zijn afgehandeld, naar de Van Dyckzaal gaan.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, ik had begrepen dat we na de stemming in de commissie over het voorstel van resolutie hier de hoogdringendheid zouden vragen. Eigenlijk moeten we dat dus doen tijdens de vergadering, dan terugkomen en op het einde van de vergadering de hoogdringendheid vragen.

De voorzitter: Ik stel dan voor dat we vijf minuten schorsen.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Men wil dit voorstel van resolutie, wat dat ook weze, in de plenaire vergadering van volgende week behandelen. Het Bureau kan daartoe beslissen, en zelfs volgende week. Als we het er hier nu al politiek over eens zijn dat dit hoe dan ook volgende week op de agenda komt, dan is dat al verworven. Dan moeten we hier niet beginnen te schorsen en nogmaals terugkeren naar de plenaire vergadering. Het quorum om de hoogdringendheid voor volgende week te vragen zal hier misschien zelfs niet zijn. Ik stel voor dat het voorstel van resolutie, wat de tekst ook is, wie ook die tekst tekent of mag tekenen, wie ook die tekst goedkeurt of niet, volgende week wordt voorgelegd aan de plenaire vergadering. Dan hoeven we niet te schorsen.

De voorzitter: Mijnheer Van Rompuy, dat lijkt me een wijs en constructief voorstel.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de ecologische voetafdruk van België en Vlaanderen

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Schauvliege.

Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, minister, geachte leden, gisteren werd het Living Planet Report 2012 van het World Wildlife Fund (WWF) voorgesteld. Erin wordt gesteld dat onze druk op de natuurlijke rijkdommen te groot is. Daarmee wil het WWF daar nog eens de aandacht op vestigen. De ecologische voetafdruk is eigenlijk een maat voor de globale duurzaamheid van ons consumptiepatroon. Het is de oppervlakte die we nodig hebben om in ons levensonderhoud te voorzien. Uit het rapport is gebleken dat België op een trieste zesde plaats staat wat die voetafdruk betreft. Wij laten enkel nog Qatar, Koeweit, de Verenigde Arabische Emiraten, de Verenigde Staten en Denemarken voor ons.

Minister, die gegevens zijn niet nieuw. In 2010 liet u ook al een studie uitvoeren door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) om de ecologische voetafdruk van Vlaanderen te bepalen. Ook daaruit bleek dat we het eigenlijk niet zo goed doen. Uit de cijfers blijkt dat de situatie eigenlijk niet beter wordt, wel integendeel. Er zal dus een drastische omwenteling nodig zijn. Welke mogelijkheden ziet u nog om die ecologische voetafdruk in ons dichtbevolkte land te verkleinen? Hoe zullen we dat doen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Er is inderdaad een ranking opgemaakt over de impact van de ecologische voetafdruk. Er is ook al wat discussie over hoe je die ecologische voetafdruk berekent, maar daar ga ik nu niet op in. Belangrijk is dat we binnen Milieurapport Vlaanderen (MIRA) werken aan een ecologische voetafdruk voor Vlaanderen, zodat we daar een goed zicht op hebben.

Het verrast ons niet dat we slecht scoren omdat we historisch heel wat meedragen. Je merkt dat energie heel sterk aan bod komt in de ecologische voetafdruk. Hoe wordt energie berekend? Men kijkt hoe de energie die je uit het buitenland betreft, wordt geproduceerd. Ook de groene stroom is hier als een belangrijke pijler mee verbonden.

Naast energie gaat het ook over landbouw, industrie en duurzame ontwikkeling in het algemeen. Vanuit mijn bevoegdheid Leefmilieu werken we op verschillende terreinen. Ik wil wijzen op het duurzaam materialenbeheer waarop we volop inzetten. We willen ervoor zorgen dat we minder afhankelijk worden van de eindige grondstoffen, waarvan we toch bijzonder afhankelijk zijn. We willen ervoor zorgen dat we die steeds minder nodig hebben. We werken aan het hergebruiken en sluiten van de materialenkringloop.

Ik wil ook wijzen op het integraal waterbeleid en het luchtkwaliteitsplan dat we hebben uitgevaardigd en natuurlijk ook de instandhoudingsdoelstellingen. Daarover hadden we vorige maandag nog een belangrijke conferentie met alle stakeholders. Iedereen zal meewerken om de biodiversiteit in Vlaanderen te versterken.

De ecologische voetafdruk is een goed instrument om mensen bewust te maken van waar we mee bezig zijn en van de manier waarop we produceren en consumeren en of we die niet beter kunnen aanpakken. Daarom wil ik hier specifiek de aandacht vestigen op preventie. We werken ook via scholen en milieuzorg op school. Kinderen maken we van kleins af bewust:

laat je waterkraan niet lopen, ga op een andere manier om met consumptie. Ook daarin blijven we ten volle investeren. De overheid kan heel wat doen, en dat doen we ook. Maar het zal ook van het gedrag van al onze inwoners en burgers afhangen.

Mevrouw Tine Eerlingen: Er zijn inderdaad meerdere indicatoren nodig, maar de ecologische voetafdruk is toch een communicatief sterk middel om mensen ervan bewust te maken dat we er met z'n allen toe bijdragen. Daar zou de overheid een sensibiliserende rol op zich moeten nemen. Er lopen inderdaad al enkele initiatieven. Dit is beleidsoverschrijdend. In de verschillende beleidsdomeinen moeten er acties worden ondernomen, bijvoorbeeld inzake mobiliteit en energie. Minister, zult u beleidsoverschrijdende acties vanuit uw bevoegdheid coördineren?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: In het verleden werden vergelijkbare studies met u besproken. Ik heb u daar vorig jaar en twee jaar geleden over ondervraagd. U antwoordde toen dat de cijfers om de studie te maken, verouderd en onnauwkeurig waren. Nu zegt u dat er discussie is over hoe de ecologische voetafdruk wordt berekend. Elke studie die hier ter sprake komt, weerlegt u een beetje. Het is goed dat u een opsomming heeft gemaakt van de zaken die er staan aan te komen, acties die u gaat ondernemen om ons te verbeteren op dat vlak. Uw acties zijn beleidsoverschrijdend. Het is nodig dat die worden gedragen door de volledige regering. Minister, ik wil u vragen om een tandje bij te steken.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Gisteren hoorde ik van McKinsey & Company dat de Europese Unie in 2011 meer dan 600 miljard dollar heeft betaald voor de invoer van aardolie en aardgas. Dat is meer dan de totale Griekse overheidsschuld.

Als de prijzen van aardolie en aardgas het volgende decennium verdubbelen – zoals het voorbije decennium gebeurde – zullen we elk jaar de Griekse overheidsschuld extra moeten geven aan de Russen en de Arabieren voor de invoer van aardgas en aardolie, tenzij we inderdaad afkicken van onze energieverlating en erin slagen om de transitie naar een duurzame economie werkelijk mogelijk te maken.

Daarom moet het rapport over die ecologische voetafdruk een eyeopener zijn. Dat is van cruciaal belang om ons bewust te maken van het belang van een transitie naar een duurzame samenleving. Het zal echt een kwestie van overleven zijn. Anders zal niet enkel ons milieu naar de knoppen gaan, maar ook heel onze economie en onze samenleving.

Daarom ondersteun ik het pleidooi van mevrouw Eerlingen. We moeten het als aandachtspunt aangrijpen om echt werk te maken van die duurzame transitie. Minister, u hebt de Klimaatconferentie op touw gezet. Dat komt niets te vroeg. We moeten massaal de kans te baat nemen om onze economie te vergroenen. Dat wordt een kwestie van overleven.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister, in de commissie Landbouw hebben we dit probleem ook al zijdelings aangeraakt, onder andere bij de problematiek van de eiwittransitie, namelijk in de hoorzitting die we hebben gehouden met Olivier De Schutter over het wereldvoedselprobleem, en bij de problematiek van vleesmatiging.

Onze fractie heeft een voorstel van resolutie ingediend dat handelt over het komen tot een duurzame voedselproductie- en consumptie.

Minister, ik weet wel dat landbouw niet uw terrein is. De gevolgen van het huidige landbouwbeleid zijn echter wel uw terrein, want de problemen komen bij u terecht. Het gaat dan over de impact van landbouw, de impact van veeteelt op de broeikasemissie, de waterafdruk – zo is voor 1 kilogram vlees 16.000 liter water nodig – enzovoort.

Minister, wat zult u vanuit uw milieubevoegdheid doen om mee te werken aan de vleesmatiging? In uw Milieubeleidsplan geeft u de noodzaak aan om tot een matiging van vleesconsumptie te komen. Hoe zult u dat doen? Wanneer zult u daar stappen in ondernemen?

Ik reken erop dat de collega's van de meerderheid, zoals mevrouw Eerlingen en de heer Martens, gezien hun bekommernis ons voorstel van resolutie zullen goedkeuren.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Eerlingen, mevrouw De Vroe, ik heb absoluut niet gezegd dat ik die studie niet volg. Ik heb gewoon gewezen op het feit dat er verschillende studies zijn. Ik heb er uitdrukkelijk bij gezegd dat het een duidelijk signaal is. We moeten niet verrast zijn, aangezien we dichtbevolkt zijn en historisch wel wat meedragen. Mevrouw De Vroe, ik heb dus zeker niet gezegd dat ik die studie betwist. Integendeel, ik heb gezegd dat we werken aan een eigen, Vlaamse ecologische voetafdruk, zodat we dat ook echt als een sensibiliseringsinstrument kunnen gebruiken.

Vanuit Leefmilieu en Natuur doen we heel veel. Ik heb daarnet al een aantal zaken opgesomd. We werken natuurlijk ook transversaal. Zo maakt duurzaam materialenbeheer deel uit van Vlaanderen in Actie (ViA). Daar zijn ook andere beleidsdomeinen bij betrokken.

De minister-president is bevoegd voor de duurzame ontwikkeling. Dat hij dat als minister-president overkoepelend verantwoordelijkheid draagt ten aanzien van alle beleidsdomeinen, is een belangrijk signaal. Er werd hier verwezen naar Landbouw en naar Energie. Er komen daar inderdaad verschillende beleidsdomeinen samen. De verschillende beleidsdomeinen en acties die werden geformuleerd, maken precies de kracht uit van ViA. Er staat ook uitdrukkelijk in dat we het tegen 2020 veel beter willen doen op het vlak van duurzame ontwikkeling, maar ook op het vlak van bijvoorbeeld duurzaam materialenbeheer, groene economie enzovoort. Alle beleidsdomeinen en departementen zijn daar effectief bij betrokken.

Ik heb daarnet een aantal concrete acties opgesomd. Mijnheer Peeters, u vraagt heel expliciet wat er zal gebeuren op het vlak van vleesmatiging en -consumptie. Ik heb begrepen dat er vanuit Landbouw samen met de landbouworganisaties wordt gewerkt aan vleesmatiging. Zij staan daar ook achter en zetten bepaalde acties op. Organisaties als de Boerenbond werken daar ook aan mee, bijvoorbeeld wat de promotie van groenten en fruit betreft. Dat wordt dus meegenomen in het beleid dat wordt ontwikkeld.

Collega's, het klopt dat het niet altijd even snel vooruitgaat. We zijn zeer afhankelijk van een aantal grondstoffen die de ecologische voetafdruk bijzonder groot maken. De heer Martens verwees er al naar. We moeten een heel andere manier van denken en consumeren teweegbrengen.

Dat gaat niet van vandaag op morgen. Ik ben ervan overtuigd dat het niet goed is mensen te schofferen of te choqueren, en met dwangmaatregelen te werken. Dat is de weg die wij willen bewandelen en die wij vanuit leefmilieu en natuur blijven ondersteunen.

Wat nog niet aan bod is gekomen, is het klimaatbeleid. Onze ambities op dat vlak zijn afgestemd op wat Europa daarover zegt. Andere beleidsdomeinen zijn daarbij betrokken. Rondetafels worden georganiseerd, met landbouw, mobiliteit en energie, om eind 2012 te komen tot een nieuw klimaatbeleidsplan. In dat plan zullen heel wat maatregelen worden opgenomen die een positieve invloed zullen hebben op de afbouw van de ecologische voetafdruk van de Belg – de studie gaat over België – en dus ook van de Vlaming.

Mevrouw Tine Eerlingen: Dank u, minister. Er staan heel wat acties op het getouw. Wij moeten de hand in eigen boezem steken en nagaan wat wij zelf kunnen doen.

Ik maak mij nog wat zorgen over het volgende. In de studie van de VMM staat dat onmogelijk kan worden gezegd in welke mate de ecologische voetafdruk zou verminderen indien de matigingsvoorstellen in de studie worden uitgevoerd. Kunnen er indicatoren

worden uitgewerkt om na te gaan hoe effectief die maatregelen zijn? Het is belangrijk dat wij kunnen zien of wij goed bezig zijn en het verschil maken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Gwenny De Vroe tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over beter afval sorteren buitenshuis

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, minister, collega's, Vlamingen sorteren thuis heel goed het huishoudelijk afval. Op dat vlak zijn wij kampioenen, en een voorbeeld voor de ons omringende landen.

Buitenshuis – vooral in bedrijven, op openbare plaatsen – hebben wij echter nog problemen. Daar zou de mentaliteit die wij binnenshuis hebben nog aan belang moeten kunnen winnen. Zowel in binnen- als buitenland bestaat daarvoor een draagvlak: als mensen de kans krijgen om op openbare plaatsen afval gescheiden te deponeren, dan gebeurt dat wel degelijk. Het lukt bijvoorbeeld wel in de nationale luchthaven en in de treinstations.

Uit een evaluatie blijkt dat de enige belangrijke voorwaarde is dat die vuilbakken regelmatig worden leeggemaakt, want als een van de bakjes vol is, wordt alles in de andere bakjes gegooid, en dat is uiteraard niet de bedoeling. Mijn vraag is heel eenvoudig: wat zult u ondernemen om gescheiden afvalinzameling buitenshuis te introduceren en te bevorderen, en op welke manier zult u daarvoor samenwerken met de gemeenten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, decretaal is bepaald dat gemeenten op dat vlak geen bevoegdheden hebben. Wel heeft de Vlaamse overheid aan Fost Plus – in het kader van de 0,5 euroregeling, waarmee middelen worden opgehaald om een beleid te voeren – opgelegd om met die middelen ook te werken aan de selectieve inzameling buitenshuis, in sportclubs en evenementen en dergelijke. Dat is contractueel vastgelegd.

Ik wil er ook op wijzen dat de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) veel doet op het vlak van selectieve inzameling van afval op grote evenementen, maar ook op het vlak van het voorkomen van afval. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het hergebruik van plastic bekertjes en dergelijke, waarvoor elk jaar een award wordt uitgereikt. Mevrouw De Vroe, als ik me niet vergis, was ook uw gemeente op een bepaald moment in de running voor die prijs.

Het is ook niet de bedoeling dat we vanuit de Vlaamse overheid nog eens extra actieplannen laten opmaken door gemeenten. Het decreet laat de gemeenten niet toe daar werk van te maken. We werken allemaal hard aan het afbouwen van de planlast van lokale gemeenten. Het zou dus geen goede zaak zijn om nu nog eens expliciet een nieuw actieplan rond het selectief ophalen van afval op evenementen verplicht te maken.

Op lokaal niveau worden initiatieven genomen bij evenementen. Fost Plus neemt die verantwoordelijkheid op. Vanuit OVAM geven wij ten volle ondersteuning.

De manier waarop het nu gebeurt, is goed en voldoende. We moeten daar verder op inzetten om het bewustzijn van de consument nog te vergroten.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Minister, dank u voor uw uitgebreide antwoord. U herinnert zich wellicht dat ik – ik denk in januari – een voorstel van resolutie heb ingediend betreffende het bevorderen van de gescheiden inzameling op openbare plaatsen. Tot mijn spijt werd dit voorstel van resolutie weggestemd. Ik had toen het gevoel dat Fost Plus daar toen niet achter stond. Dat is toch wat ik tijdens de bespreking van dat voorstel van resolutie heb vernomen.

In de pers stond te lezen dat Fost Plus er nu wel achter staat. Misschien is er op zes maanden een gedragswijziging. Ik vind dat een goede zaak. Misschien moet ik mijn voorstel van resolutie nog eens opnieuw indienen.

Ik vind het vooral belangrijk dat de Vlaamse Regering een voorbeeldfunctie aanneemt in de eigen gebouwen. Misschien moet er nog verder worden gegaan. Misschien moet bij het opstellen van natuur- of bosbeheerplannen worden onderzocht hoe daarin kan worden opgenomen hoe daarbij gescheiden afvalinzameling kan gebeuren.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw De Vroe, u verwijst naar een trendbreuk of een wijziging van houding bij Fost Plus. Nu is het wel zo dat wij in het kader van die 0,5 euroregeling afspraken maken met Fost Plus. Wij doen een aantal bijstellingen en vestigen de aandacht daarop. Het is goed dat wij elkaar kunnen vinden en dat wij contractueel afspraken kunnen maken. Op die manier kunnen wij de nadruk leggen op het selectief inzamelen van afval buitenshuis. Het is juist dat het beleid daarop heeft gehamerd.

U zegt dat de overheid een voorbeeldfunctie heeft. U hebt daar een punt. Er wordt aan gewerkt in het kader van duurzame ontwikkeling en van het leefmilieubeleid. Wij hebben actieplannen binnen de Vlaamse overheid om aan duurzame ontwikkeling en aan selectief inzamelen te doen.

Bij de natuurbeheersplannen is er altijd een grote terughoudendheid om massaal veel afvalcontainers te plaatsen. Dat trekt vaak zwerfvuil aan. Je moet daar altijd voorzichtig mee zijn. Ik zal het Agentschap Natuur en Bos de suggestie doorgeven en ik zal onderzoeken of er, zeker bij grote trekpleisters, op de een of andere manier rekening mee kan worden gehouden.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Ik heb geen verdere vragen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 23 mei 2012 om 10 uur en 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.11 uur.*

■